

เครือข่ายอปท.อาหารปลอดภัยดาวฟอที่ดี

คู่มือผู้ตรวจรับรอง

การตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์พีจีเอส (PGS)

โครงการ การพัฒนาระบบดิจิทัลเพื่อยกระดับและโปรโมทอาหารปลอดภัยในชุมชน
โดยระบบประกันคุณภาพของเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระบบ “ดาวฟอที่ดี”

โครงการ 265 : การพัฒนาระบบดิจิทัลเพื่อยกระดับและโปรโมทอาหารปลอดภัยในชุมชน โดยระบบประกันคุณภาพของเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระบบ “ดาวพ่อดีดี”

ภายใต้การสนับสนุนของกองทุนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ชุดเอกสาร คู่มือดำเนินระบบรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ PGS ของเครือข่ายอปท.ดาวพ่อดีดี

คณะบรรณาธิการ	เลิศรัก ศรีกิจการ	
	เอกชัย ลัยยะ	
	ณัฐกานต์ อวัยยานนท์	
	สกุลรัตน์ ปัทมแก้ว	
	พัชรภรณ์ ทาแกง	(เนื้อหาส่วน มาตรฐานและแนวปฏิบัติตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์)
	ณัฐนรี รักอัศรโกดิน	(เนื้อหาส่วน คู่มือ กลุ่มเกษตรกร)
	พิทยารัตน์ ศรีซ้อน	(เนื้อหาส่วน คู่มือ เกษตรกร)
	สตรีรัตน์ จุมพิศ	(เนื้อหาส่วน คู่มือ ผู้ตรวจรับรอง)
รูปเล่ม	ภัทรินิธิ ญาวิลาส	(เนื้อหาส่วน คู่มือ อปท. กลุ่มตำบล หรือสหกรณ์)
	ณัฐนรี รักอัศรโกดิน	

คณะผู้วิจัย

เลิศรัก ศรีกิจการ	หัวหน้าโครงการ	พฤษภ บุญมา	นักวิจัย	ทะนงศักดิ์ ปวงสายใจ	นักวิจัย
สุรสิงห์ วิศรุตรัตน	ที่ปรึกษา	สุธีรัตน์ มหาสิงห์	นักวิจัย	พัชรภรณ์ ทาแกง	นักวิจัย
ณพิชญ์ จักรพิทักษ์	ที่ปรึกษา	ณัฐกานต์ อวัยยานนท์	นักวิจัย	กมลเทพ บุญทอง	นักวิจัย
จินตนา อินทรมงคล	ที่ปรึกษา	วรางคณา ไชยขาววงษ์	นักวิจัย	พิทยารัตน์ ศรีซ้อน	ผู้ช่วยนักวิจัย
ธนบดี รอดสม	ที่ปรึกษา	เอกชัย ลัยยะ	นักวิจัย	ณัฐนรี รักอัศรโกดิน	ผู้ช่วยนักวิจัย
ไพรัช ตระการศิรินนท์	นักวิจัย	สกุลรัตน์ ปัทมแก้ว	นักวิจัย	สตรีรัตน์ จุมพิศ	ผู้ช่วยนักวิจัย
บุญถ้วน แก้วปิ่นตา	นักวิจัย	กนกศักดิ์ ดวงแก้วเรือน	นักวิจัย	ภัทรินิธิ ญาวิลาส	ผู้ช่วยนักวิจัย

อปท.เครือข่ายฯ

อบต.ช่วงเป่า จ.เชียงใหม่	อบต.น้ำเลา จ.แพร่	อบต.เมืองปอน จ.แม่ฮ่องสอน	อบต.หนองยาง จ.อุทัยธานี
อบต.ดอนแก้ว จ.เชียงใหม่	อบต.บ้านกาด จ.เชียงใหม่	อบต.แม่ทา จ.เชียงใหม่	อบต.ห้วยทราย จ.เชียงใหม่
อบต.ท่าข้าม จ.สงขลา	ทต. บ้านธิ จ.ลำพูน	ทต. แม่แรม จ.เชียงใหม่	อบต.ห้วยยางขาม จ.พะเยา
ทต.ทาปลาดุก จ.ลำพูน	ทต. บ้านหลวง จ.เชียงใหม่	อบต.รับร่อ จ.ชุมพร	อบต.ห้วยม จ.เชียงราย
อบต.ท่ามะนาว จ.ลพบุรี	ทต. ป่าไผ่ จ.เชียงใหม่	อบต. ร้องวัวแดง จ.เชียงใหม่	ทต.อุโมงค์ จ.ลำพูน
อบต.ทาเหนือ จ.เชียงใหม่	อบต. เปียงหลวง จ.เชียงใหม่	อบต. สบเปิง จ.เชียงใหม่	อบต.แม่วิน จ.เชียงใหม่
อบต.ไทยสามัคคี จ.นครราชสีมา	อบต. พิมาน จ.นครพนม	ทต.สันป่าเป้า จ.เชียงใหม่	ทต.แม่เหียะ จ.เชียงใหม่
อบต.นาโหล จ.ยโสธร	อบต. เมืองจัน จ.น่าน	ทต. หนองแฝก จ.เชียงใหม่	

คณะกรรมการเครือข่ายฯ

กนกศักดิ์ ดวงแก้วเรือน (ประธาน)	รุ่งสาง แสงสกุลพงษ์	สมชาย วงษ์จันทร์พนงษ์	สำรวจ ผัดผล
บัญชา ศรีชาหลวง	วรชาติ ลีลา	สมนึก ดวงโน	สินธพ อินทรัตน์

คำนำ

ชุดเอกสารคู่มือดำเนินระบบรับรอง เกษตรอินทรีย์ PGS ของเครือข่ายอปท.อาหารปลอดภัยดาวผ่องดีดี เป็นผลผลิตของโครงการวิจัยดำเนินการ (Action Research) มีจุดประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวทางและคู่มือดำเนิน ระบบประกันคุณภาพอาหารปลอดภัย ของเครือข่ายอปท.ฯ เป็นสำคัญ โดยมีเป้าหมาย ส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน จากการรับรองการผลิตพืชผักและปศุสัตว์อินทรีย์ รวมถึงการรับรองร้านอาหาร ที่มีคุณภาพปลอดภัย ผู้บริโภคและสังคมมั่นใจและเชื่อถือได้ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมและการตรวจสอบย้อนกลับผ่านระบบดิจิทัลดาวผ่องดีดี

ชุดเอกสารนี้มี 5 เล่มหลัก คือ มาตรฐานและแนวปฏิบัติตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของเครือข่ายฯ คู่มือเกษตรกร คู่มือกลุ่มเกษตรกร คู่มือผู้ตรวจรับรองคุณภาพ คู่มืออปท. กลุ่มตำบล หรือสหกรณ์ โดยระบบและกลไกรับรองเกษตรอินทรีย์ และชุดเอกสารดำเนินระบบเหล่านี้ ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการเครือข่าย เพื่อเริ่มใช้ในกิจกรรมประกันคุณภาพอาหารปลอดภัยของเครือข่ายฯ ตั้งแต่วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2564

เครือข่ายอปท.อาหารปลอดภัยดาวผ่องดีดีได้จัดตั้งขึ้น ด้วยความมุ่งมั่นที่จะขับเคลื่อนวาระอาหารปลอดภัยของประเทศ โดยเน้นการทำงานในระดับตำบลและชุมชน ด้วยความร่วมมือของหลายภาคส่วนและสาขาวิชา ตามแนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว บนพื้นฐานของบริบทเชิงสังคม และความเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติของโลก ที่อาจเป็นภัยใหญ่ของมนุษย์

การทำงานด้วยศรัทธาที่เกิดจากใจ เป็นจุดเริ่มต้นของความสำเร็จที่ยั่งยืน เครือข่ายจะเป็นความหวังของเกษตรกร ชุมชน และสังคมได้ จึงขึ้นอยู่กับพลังของเพื่อนพี่น้องในชุมชนและในเครือข่าย ช่วยกันทำหน้าที่การทำงานให้สำเร็จลุล่วง ช่วยกันแก้ไขข้อบกพร่อง และช่วยกันพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่องต่อไป

ขอขอบคุณกัลยาณมิตรทุกท่าน ที่ช่วยให้การเริ่มต้นงานของเครือข่ายเป็นจริงขึ้นได้ และขอขอบคุณกองทุนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ผู้สนับสนุนหลัก และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่สมทบงบประมาณบางส่วน ในการดำเนินโครงการที่มุ่งหวังให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณชนนี้

เลิศรัก ศรีกิจการ

ผู้อำนวยการศูนย์เฝ้าระวังสุขภาพหนึ่งเดียว

กนกศักดิ์ ดวงแก้วเรือน

ประธานเครือข่ายฯ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
เกษตรอินทรีย์ และระบบรับรองเกษตรอินทรีย์พีจีเอส (PGS)	1
สรุปขั้นตอนการดำเนินงานสำหรับผู้ตรวจรับรอง	5
คุณสมบัติและข้อกำหนดทั่วไปของผู้ตรวจรับรอง	7
กลไกระบบการตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์พีจีเอส (PGS) ของเครือข่ายฯ	9
หลักการ วิธีการ และขั้นตอนการตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์พีจีเอส (PGS)	18
ภาคผนวก	27
- บทนิยามและอักษรย่อ	28
- แผนภูมิระบบและกลไกการรับรองเกษตรอินทรีย์พีจีเอส (PGS) ของเครือข่ายฯ	32
- หลักการเกษตรอินทรีย์	33
- ปัจจัยการผลิตที่อนุญาตให้ใช้ได้ในการผลิตอินทรีย์	35
- การใช้งานเครื่องมือดิจิทัล podd PGS เพื่อการตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์พีจีเอส (PGS)	42
- เกณฑ์การให้คะแนนสำหรับการตรวจรับรอง	48
- เกณฑ์การคิดคะแนนตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์ ฯ ด้วย podd PGS	57
- แบบฟอร์มขอตรวจรับรอง เครือข่ายอปท.อาหารปลอดภัยดาวผ่องดีดี	58
บรรณานุกรม	59

เกษตรอินทรีย์ และระบบรับรองเกษตรอินทรีย์พีจีเอส (PGS)

เกษตรอินทรีย์ (Organic Agriculture) เป็นระบบการเกษตรที่ให้ความสำคัญความสมบูรณ์ของดิน ระบบนิเวศ และมนุษย์ พึ่งพาปัจจัยการผลิตภายในท้องถิ่น มากกว่าการพึ่งพาปัจจัยการผลิตจากภายนอก โดยเชื่อมโยงกับวิถีปฏิบัติที่เป็นวัฒนธรรมของท้องถิ่น การประยุกต์ใช้ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับวิทยาศาสตร์ ด้วยเหตุนี้แต่ละประเทศจึงมีมาตรฐาน และการตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์ที่แตกต่างกัน จากความร่วมมือขององค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) , สมาพันธ์เกษตรอินทรีย์นานาชาติ (IFOAM) และการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา (UNCTAD) ในปี พ.ศ. 2546 ได้ริเริ่ม International Task Force on Harmonization and Equivalence in Organic Agriculture (ITF) ซึ่งมีการพัฒนาเครื่องมือและกลไกการยอมรับความทัดเทียมของมาตรฐาน 3 ด้าน คือ EquiTool เครื่องมือประเมินความทัดเทียมมาตรฐานเกษตรอินทรีย์, COROS เกณฑ์ข้อกำหนดกลางและเป้าหมายมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และ IROCB ข้อกำหนดในการตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์สากล เป็นทางออกให้กับอุปสรรคของการค้าเกษตรอินทรีย์ระหว่างมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ กฎระเบียบทางเทคนิค และข้อกำหนดในการตรวจรับรองที่แตกต่างกัน รวมทั้งช่วยสนับสนุนให้ประเทศกำลังพัฒนาสามารถเข้าถึงตลาดเกษตรอินทรีย์ระหว่างประเทศได้สะดวกมากขึ้น

ความหมายของเกษตรอินทรีย์ คือ ระบบจัดการการผลิตด้านการเกษตรแบบองค์รวมที่เกื้อหนุนต่อระบบนิเวศ รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพ วงจรชีวภาพ โดยเน้นการใช้วัสดุธรรมชาติ หลีกเลี่ยงการใช้วัตถุสังเคราะห์และไม่ใช้ พืช สัตว์หรือจุลินทรีย์ที่ได้จากการดัดแปลงพันธุกรรม (Genetic Modification) มีการจัดการกับผลิตภัณฑ์โดยเน้นการแปรรูปด้วยความระมัดระวัง เพื่อรักษาสภาพการเป็นเกษตรอินทรีย์และคุณภาพที่สำคัญของผลิตภัณฑ์ทุกขั้นตอน (สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ, 2552; 2554; 2559; IFOAM,2013)

นอกจากนี้ สมาพันธ์เกษตรอินทรีย์นานาชาติ (IFOAM) ได้ให้ความหมายเกษตรอินทรีย์หมายถึง การเกษตรที่ทำตามหลักการเกษตรอินทรีย์ที่นานาชาติยอมรับ 4 ประการคือ หลักสุขภาพ หลักระบบนิเวศความเป็นอินทรีย์ให้กับผู้บริโภค สามารถขอการรับรองได้ ทั้งในระบบการรับรองโดยบุคคลที่สาม (third party certified body, CB) และระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วมพีจีเอส (PGS) (UNCTAD, FAO and IFOAM, 2012; FAO, IFOAM and UNCTAD,2016)

เกษตรอินทรีย์ มีหลักการสำคัญ 4 ด้าน ดังนี้

1. สุขภาพ ให้ความสำคัญกับสุขภาพดิน พืช สัตว์ มนุษย์ และโลก อย่างครอบคลุม
2. นิเวศวิทยา โดยการฟื้นฟูระบบนิเวศท้องถิ่น และการสร้างความหลากหลายทาง พันธุกรรมและกิจกรรมทางการเกษตร
3. ความเป็นธรรม ควรจะตั้งอยู่บนความสัมพันธ์ที่มีความเป็นธรรมระหว่างสิ่งแวดล้อม โดยรวม และสิ่งมีชีวิต
4. การดูแลเอาใจใส่ ซึ่งต้องดำเนินการอย่างระวังและรับผิดชอบ เพื่อปกป้องสุขภาพและ ความเป็นอยู่ของผู้คนทั้งในปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งพิทักษ์ปกป้องสภาพแวดล้อม โดยรวม

แนวคิดพื้นฐานของเกษตรอินทรีย์คือ การทำการเกษตรแบบองค์รวม ซึ่งแตกต่างจากระบบ เกษตรแผนใหม่ที่มีมุ่งเน้นการใช้ปัจจัยการผลิตต่างๆ เพื่อเพิ่มผลผลิตเฉพาะพืชที่ปลูกโดยไม่ได้อำนาจถึงผลกระทบต่อทรัพยากรการเกษตรหรือนิเวศการเกษตร สำหรับเกษตรอินทรีย์ซึ่งเป็นเกษตร แบบองค์รวมจะให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศการเกษตร เกษตรอินทรีย์จึงปฏิเสธการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชและปุ๋ยเคมี เนื่องจากสารเคมีการเกษตรเหล่านี้มีผลกระทบต่อกลไกและกระบวนการของระบบนิเวศ โดยยึด 6 แนวทางสำคัญ ดังนี้

1. หมุนเวียนของธาตุอาหาร ด้วยการใช้ธาตุอาหารพืชที่อยู่ในรูปของอินทรีย์วัตถุที่สามารถ ย่อยสลายได้โดยจุลินทรีย์ ซึ่งจะทำให้วงจรธาตุอาหารหมุนเวียนได้อย่างต่อเนื่อง ตัวอย่างของการหมุนเวียนธาตุอาหารในแนวทางเกษตรอินทรีย์ที่สำคัญ คือ การใช้ปุ๋ยหมัก, การคลุมดินด้วยอินทรีย์วัตถุ, การปลูกพืชเป็นปุ๋ยพืชสด และการปลูกพืชหมุนเวียน เป็นต้น
2. สร้างความอุดมสมบูรณ์ของธาตุอาหารในดิน การหาอินทรีย์วัตถุต่างๆ มาคลุมหน้าดิน อยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นฟาง ใบไม้ หรือแม้แต่พืชขนาดเล็ก (พืชที่ใช้ปลูกคลุมดิน) ซึ่ง อินทรีย์วัตถุเหล่านี้จะกลายเป็นอาหารของสิ่งมีชีวิตและจุลินทรีย์ในดิน ทำให้ดินฟื้น กลับมามีชีวิตอีกครั้งหนึ่ง นอกจากนี้การไม่ใช้สารเคมีต่างๆ เป็นการช่วยทำให้ดิน สามารถฟื้นความสมบูรณ์ของตัวเอง ได้อย่างรวดเร็ว
3. สร้างความหลากหลายที่สัมพันธ์กันอย่างสมดุลในระบบนิเวศ ไม่ว่าจะเป็นการปลูกพืช ร่วมหลายชนิดในเวลาเดียวกัน หรือเลื่อมเวลากัน ตลอดจนการปลูกพืชหมุนเวียนต่าง ชนิดกัน

4. อนุรักษ์และฟื้นฟูนิเวศการเกษตร ด้วยการปฏิเสธรการใช้สารเคมีสังเคราะห์ทุกชนิด มีการปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ และการเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น การปลูกพืชร่วม, พืชแซม, พืชหมุนเวียน, ไม้ยืนต้น หรือการฟื้นฟูแหล่งนิเวศธรรมชาติในไร่นาหรือบริเวณใกล้เคียง
5. ฟื้นฟูภาคการเกษตรในการทำเกษตร เกษตรกรที่ทำเกษตรอินทรีย์จึงจำเป็นต้องเรียนรู้ถึงสภาพเงื่อนไขของ ท้องถิ่นที่ตนเองทำการเกษตรอยู่ การหมั่นสังเกต เรียนรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และทำการทดลอง
6. ฟื้นฟูตนเองด้านปัจจัยการผลิต พยายามผลิตปัจจัย การผลิตต่างๆ เช่น ปุ๋ยอินทรีย์ เมล็ดพันธุ์ ฯลฯ ด้วยตนเองในฟาร์มให้ได้มากที่สุด

ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee Systems PGS) เกิดขึ้นจาก สมาพันธ์เกษตรอินทรีย์นานาชาติ (IFOAM) ได้ตระหนักถึงปัญหาที่พบว่าเกษตรกรรายย่อยไม่สามารถขยายช่องทางการตลาดได้ จึงได้ร่วมกับเครือข่ายประเทศต่างๆ พัฒนาระบบพีจีเอสขึ้น และทดลองนำร่องใน 8 ประเทศ ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2547 เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบันมีประเทศที่นำระบบพีจีเอสไปใช้รับรองเกษตรอินทรีย์กว่า 70 ประเทศทั่วโลกและกำลังเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากระบบพีจีเอสทำให้เกิดการขยายตัวของการทำเกษตรอินทรีย์ในชนบทและช่วยเพิ่มช่องทางการตลาดให้เกษตรกรได้มากขึ้น เช่น ตลาดนัดสีเขียวในพื้นที่ ระบบสมาชิกล่วงหน้า ระบบเครือข่ายดิจิทัล เป็นต้น เป็นการพัฒนาคูณภาพชีวิตของคนในชุมชน ทำให้ผู้บริโภคภายในประเทศเข้าถึงแหล่งอาหารอินทรีย์ในราคาที่ซื้อหาได้ รวมทั้งเป็นการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ระบบพีจีเอสเป็นระบบที่แตกต่างจากระบบการรับรองด้วยบุคคลที่สาม หรือหน่วยตรวจรับรองที่คุ้นเคยกันมานานโดยกระตุ้นให้ผู้ผลิตเกิดการพัฒนากิจการเข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ด้วยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการสร้างเครือข่ายระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภค มีผลทำให้เกิดการวางแผนการผลิตตามที่ตลาดต้องการ เมื่อเกษตรกรรายย่อยได้รับการรับรอง ส่งผลให้ผู้บริโภคเกิดความเชื่อมั่นและบริโภคสินค้าอินทรีย์มากขึ้น ผลสุดท้ายจะทำให้มีการทำเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งต่อรายได้ของเกษตรกร การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมสุขภาพของผู้ผลิตและผู้บริโภค และเกิดสังคมเข้มแข็งในที่สุด

ระบบการตรวจรับรองแบบมีส่วนร่วม หมายถึง ระบบการรับรองเกษตรอินทรีย์โดยชุมชน ตามหลักการและมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล ด้วยการมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็ง และต่อเนื่องของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของชุมชน ภายใต้การสร้างพื้นฐาน ความไว้วางใจซึ่งกันและกันการเป็นเครือข่ายทางสังคม และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (IFOAM, 2014; 2015)

หลักการระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วมเป็นการรับประกันคุณภาพผลผลิตอินทรีย์โดยชุมชนที่เหมาะสมกับสภาพภูมิสังคมวิถีชีวิต วัฒนธรรมและการเกษตรของท้องถิ่น ซึ่งวิธีการรับรองผู้ผลิตมีหลากหลาย วิธีปฏิบัติไม่มีสูตรสำเร็จ แต่กลุ่มพีจีเอสจะใช้หลักการพื้นฐานของ IFOAM (กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน, 2558; มูลนิธิเกษตรอินทรีย์ไทย, 2558ก; 2558ข; IFOAM, 2014) มี 6 หลักการ ดังนี้

1. วิสัยทัศน์ร่วม (shared vision) ระหว่างเกษตรกร ผู้ผลิต และผู้บริโภคในหลักการพื้นฐานของ Participatory Guarantee Systems (PGS) หรือ “ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม” หรือ “ชุมชนรับรอง” ซึ่งการมีส่วนร่วมอาจแตกต่างกันไปในแต่ละโครงการก็ได้
2. การมีส่วนร่วม (participatory) ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระบบการผลิตและบริโภค ที่สนใจในการบริโภคและการบริโภคผลผลิตเกษตรอินทรีย์ หลักการและมาตรฐานการผลิต เกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (ผู้ผลิต หน่วยงานสนับสนุน ผู้บริโภค) มาร่วมกันกำหนดกฎระเบียบ และกระบวนการดำเนินกิจกรรม เพื่อให้การรับรองคุณภาพผลผลิตเป็นที่เชื่อถือได้
3. ความโปร่งใส (transparency) ที่เกิดขึ้นจากการไม่ปิดบัง ซื่อสัตย์และเกื้อกูลของมนุษย์
4. ความเชื่อถือไว้วางใจได้ (trust) ระบบชุมชนรับรองตั้งอยู่บนฐานความเชื่อว่า ความน่าเชื่อถือสามารถสร้างขึ้นได้ และการใช้กลไกควบคุมทางสังคม/วัฒนธรรมของชุมชนเป็นเครื่องมือร่วมกับกลไกจัดการอื่นๆ และสามารถพิสูจน์ให้เห็นได้ว่า ชุมชนสามารถผลิตเกษตรอินทรีย์ตามมาตรฐานสากลได้จริง
5. กระบวนการเรียนรู้ (learning process) ระบบชุมชนรับรองไม่ใช่มีเป้าหมายเพียงเพื่อให้การรับรองผลผลิต แต่เป็นเครื่องมือในการพัฒนาการเรียนรู้เพื่อพัฒนาชุมชนและเกษตรอินทรีย์โดยรวม
6. ความเชื่อมโยงในแนวราบ (horizontality) ที่เป็นการแบ่งปันอำนาจและความรับผิดชอบของผู้คนที่เกี่ยวข้อง ไม่ใช่เป็นเรื่องของคนเพียง 2-3 คน และไม่ใช้ระบบสั่งการจากบนลงล่าง

สรุปขั้นตอนการดำเนินงานสำหรับผู้ตรวจรับรอง

1. อบท.ส่งรายชื่อผู้ตรวจที่มีความชำนาญตามคุณสมบัติที่กำหนดไปยังเครือข่ายฯ เพื่อพิจารณาแต่งตั้งและขึ้นบัญชีเป็นผู้ตรวจอาวุโสของเครือข่ายฯ
2. อบท.ส่งรายชื่อเจ้าหน้าที่หรือเกษตรกรที่มีศักยภาพเพื่อเข้าฝึกอบรม “หลักสูตรผู้ตรวจรับรองเกษตรกรอินทรีย์พีจีเอส (PGS) เครือข่ายอบท.อาหารปลอดภัยดาวผ่องดีดี” และทำการสอบภาคทฤษฎีให้ผ่านเกณฑ์ 70% ขึ้นไป ผู้ที่สอบผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด จะได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ตรวจฝึกหัด
3. ผู้ตรวจฝึกหัดส่งสมประสงค์การณโดยเข้าร่วมการตรวจรับรองแปลงเกษตรกรอินทรีย์กับผู้ตรวจรับรองของเครือข่ายฯ ไม่น้อยกว่า 3 ครั้ง
4. อบท.เสนอชื่อผู้ตรวจฝึกหัดที่มีประสิทธิผลตามกำหนดเข้าสอบปฏิบัติเพื่อเป็นผู้ตรวจรับรองของเครือข่ายฯ
5. ก่อนการลงตรวจแปลงผู้ตรวจรับรองศึกษาเอกสารและเตรียมความพร้อมก่อนลงตรวจแปลง โดยดูข้อมูลได้จากแดชบอร์ด podd PGS
6. ลงตรวจรับรองแปลงเกษตรกรอินทรีย์ด้วยเครื่องมือดิจิทัล podd PGS
7. เมื่อผู้ตรวจรับรองได้ทำการตรวจประเมินแปลงทั้งหมดแล้ว ผลการตรวจโดยคณะกรรมการตรวจรับรอง ให้ใช้ข้อมูลการตรวจแปลงในแดชบอร์ด podd PGS เป็นฐานการพิจารณา ถ้าพิจารณาให้ผ่านแบบมีเงื่อนไข เกษตรกรต้องทำการแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นตามระยะเวลาที่กำหนด เมื่อผลพิจารณาผ่านจะรายงานผลการพิจารณาให้แก่อบท.เพื่อส่งต่อไปยังคณะทบทวนเพื่อพิจารณายืนยันความถูกต้องผลการตรวจรับรอง ทั้งนี้เมื่อทำการตรวจแปลงเสร็จแล้วให้สรุปผลการตรวจประเมินคุณภาพการผลิตเบื้องต้น ให้การแนะนำเกษตรกรเจ้าของแปลง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเกษตรกร
8. ประธานคณะกรรมการตรวจรับรองร่วมประชุมกับคณะทบทวน โดยเป็นผู้นำเสนอผลการตรวจแปลงของคณะกรรมการฯให้กับคณะทบทวน เมื่อคณะทบทวนเห็นชอบยืนยันความถูกต้องของผลการตรวจแปลงแล้ว สำนักจัดการเครือข่ายในฐานะของเลขาคณะทบทวนจะดำเนินการเสนออนุมัติออกใบรับรอง หรือหากคณะทบทวนมีฉันทามติไม่เห็นชอบ ก็จะดำเนินการแจ้งอบต. หรือกลุ่มตำบล เพื่อดำเนินการชี้แจงแก่เกษตรกรให้ดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องต่อไป

9. สำนักจัดการเครือข่าย เริ่มกระบวนการออกไปรับรอง โดยเสนอขอ.ผอ.ดีดีลงนาม และ
ประธานเครือข่ายฯลงนาม ตามลำดับ
10. นายกอบปท.ลงนามและทำการออกไปรับรองให้แก่เกษตรกรเจ้าของแปลง

คุณสมบัติและข้อกำหนดทั่วไปของผู้ตรวจรับรอง

1. ผู้ตรวจรับรอง

- 1.1 เป็นคนช่างสังเกต สนใจใฝ่รู้ มีความสงสัย มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี พุดจาสุภาพ สามารถควบคุมอารมณ์และความรู้สึกส่วนตัวในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ได้ดี
- 1.2 มีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการทำเกษตรอินทรีย์เป็นอย่างดี
- 1.3 มีความรู้ทักษะและประสบการณ์ในการตรวจรับรองการผลิตเกษตรอินทรีย์ตามมาตรฐานสากล
- 1.4 ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ตรวจรับรองของเครือข่ายฯ ตามมติของคณะกรรมการเครือข่ายฯ
- 1.5 สำหรับบุคคลทั่วไป ที่ยังไม่มีคุณสมบัติเป็นผู้ตรวจรับรองจะต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตรของเครือข่ายฯ ด้วยคะแนนสอบภาคทฤษฎีไม่ต่ำกว่า 70% เพื่อได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ตรวจฝึกหัด หลังจากนั้นจะต้องสะสมประสบการณ์การตรวจแปลงร่วมกับคณะกรรมการตรวจรับรอง ไม่น้อยกว่า 3 ครั้ง จึงจะมีสิทธิ์สอบภาคปฏิบัติ เมื่อสอบผ่านจะได้รับการแต่งตั้งขึ้นทะเบียนเป็นผู้ตรวจรับรองของเครือข่ายฯ
- 1.6 ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนในการตรวจรับรอง

2. ผู้ตรวจอาวุโส

- 2.1 เป็นปราชญ์ชาวบ้านได้รับเชิญเป็นวิทยากรเกษตรอินทรีย์ระดับภูมิภาคหรือระดับชาติ หรือมี ความรู้ขั้นต่ำปริญญาตรี และมีประสบการณ์เป็นผู้ตรวจรับรองแปลงเกษตรอินทรีย์ระบบใดระบบหนึ่ง ไม่น้อยกว่า 5 ปี
หรือมี ความรู้ขั้นต่ำ ปวส. และมีประสบการณ์เป็นผู้ตรวจรับรองแปลงเกษตรอินทรีย์ระบบใดระบบหนึ่ง ไม่น้อยกว่า 7 ปี
หรือ สามารถอ่านออกเขียนได้ และมีประสบการณ์เป็นผู้ตรวจรับรองแปลงเกษตรอินทรีย์ระบบใดระบบหนึ่ง ไม่น้อยกว่า 10 ปี
- 2.2 มีการประกาศรายชื่อเป็นผู้ตรวจอาวุโสของเครือข่ายฯ
- 2.3 ผู้ตรวจรับรองจะได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ตรวจอาวุโส เมื่อมีประสบการณ์ ทักษะความชำนาญในการตรวจประเมินคุณภาพการทำเกษตรอินทรีย์ตามมาตรฐานสากลอย่างต่อเนื่อง ขั้นต่ำ 5 ปี และได้รับการแต่งตั้งจากเครือข่ายฯ
- 2.4 ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนในการตรวจรับรองครั้งนั้นๆ

3. คณะกรรมการตรวจรับรอง

- 3.1 อปท.แต่งตั้งผู้ตรวจอาวุโส , ผู้ตรวจรับรอง , ผู้ตรวจฝึกหัดหรือคณะทำงานของนายก อปท. โดย $A+1+n (+ \dots) (+๑+๒+\dots)$
 A,B,C มาจากบัญชีผู้ตรวจอาวุโส หรืออาจใช้จากบัญชีที่ปรึกษาวิชาการก็ได้
 1,2,3 ผู้ตรวจรับรอง
 ก,ข,ค เป็นบุคคลในคณะทำงานที่นายกไว้วางใจ ควรเป็นผู้ตรวจฝึกหัด หรือผู้มีความรู้เรื่องเกษตรอินทรีย์
 ๑,๒,๓ ผู้ร่วมสังเกตการณ์ เช่น ผู้บริโภค,คู่ค้า,ผู้สนใจอื่นๆ
- 3.2 ความเป็นกลาง และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนในการตรวจแปลงที่ได้รับมอบหมาย

4. คณะทบทวน

- 4.1 เครือข่ายแต่งตั้งจากบัญชีผู้ตรวจอาวุโสหรือบัญชีที่ปรึกษาวิชาการ
- 4.2 มีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติทางเกษตรอินทรีย์ ตามข้อกำหนดของเครือข่ายในการรับรองเกษตรอินทรีย์พีจีเอส (PGS) เป็นอย่างดี ทำหน้าที่ยืนยันความถูกต้องเชิงระบบของการตรวจรับรองแปลงอินทรีย์ที่ตรวจประเมินคุณภาพโดยคณะกรรมการตรวจรับรองที่อปท.แต่งตั้ง
- 4.3 ความเป็นกลาง และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนในขณะทำหน้าที่

5. ที่ปรึกษาวิชาการ

- 5.1 เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และได้รับการเสนอชื่อจาก อปท.หรือกรรมการให้กับคณะกรรมการเครือข่ายเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง และขึ้นบัญชี
- 5.2 มีคุณสมบัติเป็นผู้เชี่ยวชาญ มีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติทางเกษตรอินทรีย์ และระบบรับรองมาตรฐานฯ อย่างน้อยด้านใดด้านหนึ่งเป็นอย่างดี
- 5.3 ความเป็นกลาง และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนในการทำหน้าที่ตรวจประเมิน หรือรับรองคุณภาพ
- 5.4 ที่ปรึกษาวิชาการทำหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ แก่เครือข่าย หรือ อปท. และอาจได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ในฐานะผู้ตรวจอาวุโส เมื่อการตรวจประเมินคุณภาพครั้งนั้นๆ ตรงกับความรู้ความชำนาญของตน

กลไกระบบการตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์พีจีเอส (PGS) ของเครือข่ายฯ

1. กลไกระบบตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์พีจีเอส (PGS) และบทบาทหน้าที่

1.1 ผู้ตรวจรับรอง

- 1.1.1 ผู้ตรวจรับรอง มีหน้าที่ตรวจและบันทึกการตรวจแปลงเกษตรอินทรีย์ว่าสอดคล้องตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของเครือข่ายฯ (ดูรายละเอียดในเอกสารคู่มือมาตรฐานและแนวทางปฏิบัติตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของเครือข่ายอปท.อาหารปลอดภัยดาวผ่องดีดี) และมีการนำระบบการจัดการคุณภาพและเกษตรอินทรีย์ไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ
- 1.1.2 หลังการตรวจแปลงแล้วเสร็จให้สรุปผลการตรวจเบื้องต้น ให้การแนะนำเกษตรกรเจ้าของแปลง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเกษตรกร

1.2 ผู้ตรวจอาวุโส

- 1.2.1 ทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจรับรอง หรือหัวหน้าผู้ตรวจรับรอง หรือตามที่ อปท. แต่งตั้ง
- 1.2.2 เป็นวิทยากรจัดฝึกอบรมและประเมินผู้ตรวจรับรองที่เข้ารับ “การฝึกอบรมผู้ตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์พีจีเอส (PGS) ของเครือข่ายอปท.อาหารปลอดภัยดาวผ่องดีดี” และเป็นพี่เลี้ยงของผู้ตรวจฝึกหัด
- 1.2.3 ผู้ตรวจอาวุโสอาจได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการในคณะทบทวนของเครือข่ายฯ ซึ่งทำหน้าที่ร่วมประชุมพิจารณาเห็นชอบผลการตรวจรับรองก่อนเสนอประธานเครือข่ายฯอนุมัติ หรือไม่อนุมัติการออกใบรับรองแปลงตามที่กลุ่มตำบล/อปท.เสนอขึ้นมา
- 1.2.4 ในกรณีที่มีการอุทธรณ์ผลการพิจารณาให้มีการแต่งตั้งคณะทบทวนคำอุทธรณ์อีกคณะหนึ่งขึ้นมาพิจารณา และผลการพิจารณาของคณะนี้ถือเป็นที่สุด

1.3 คณะกรรมการตรวจรับรอง

- 1.3.1 พิจารณาผลการตรวจรับรอง โดยกรรมการในคณะกรรมการตรวจรับรองประกอบด้วย ผู้ตรวจอาวุโส 1 คน ผู้ตรวจรับรอง 1 คน และผู้ตรวจฝึกหัดหรือคณะทำงานของนายก อปท. ผู้ที่มีความรู้เรื่องเกษตรอินทรีย์ 1 คน

1.3.2 นำเสนอผลการพิจารณาต่อกลุ่มตำบล/อปท. และอปท.และประธาน/หัวหน้า
กรรมการตรวจรับรองนำเรื่องผลการพิจารณาเสนอต่อคณะทบทวน เพื่อ
พิจารณาเห็นชอบและออกไปรับรอง

1.3.3 วางแผนและร่วมกำหนดมาตรฐาน

1.4 คณะทบทวน

1.4.1 ตรวจสอบ ยืนยันผลการพิจารณารับรองจากอปท. คณะทบทวนชุดหนึ่งๆ
ประชุมพิจารณาทวนสอบผลการตรวจผ่านคุณภาพที่เปลี่ยนแปลง โดยการ
ประชุมครั้งหนึ่งอาจพิจารณาแล้วเสร็จหลายแปลง

1.4.2 กรรมการในคณะทบทวนประกอบด้วยผู้ตรวจฯอาวุโส 3 คน โดย 1 คน ทำ
หน้าที่เป็นประธานตามประกาศแต่งตั้งของเครือข่ายฯ

1.4.3 เสนอมาตรการทวนสอบอื่นๆ เช่น สุ่มสอบความถูกต้องของการออกไปรับรอง
แปลงเกษตรอินทรีย์ สุ่มทวนสอบการแต่งตั้งคณะผู้ตรวจฯรับรอง หรือสุ่ม
ตรวจกระบวนการอนุมัติขึ้นบัญชีผู้ตรวจฯรับรอง

1.4.4 เป็นที่ปรึกษาให้กับอปท.

1.5 ที่ปรึกษาวิชาการ

1.5.1 เป็นที่ปรึกษาให้กับคณะทบทวน คณะกรรมการตรวจรับรอง และหน่วยงาน
อื่นๆ ในเครือข่ายฯที่ต้องการความช่วยเหลือหรือคำแนะนำ

1.5.2 สามารถทำหน้าที่ในฐานะผู้ตรวจฯอาวุโสในคณะกรรมการตรวจรับรอง
ผู้ตรวจฯรับรองหรือคณะทบทวนได้

2. การตรวจรับรองแรกเข้า (Initial Audit)

การตรวจรับรองแรกเข้าเป็นการตรวจที่สำคัญมาก โดยเป็นการตรวจแปลงของเกษตรกรครั้งแรกเพื่อออกใบรับรองการปฏิบัติเกษตรอินทรีย์ที่ดี หลังจากนั้นจะตรวจซ้ำทุกปี และจะตรวจเพื่อต่ออายุใบรับรองทุก 3 ปี ในการตรวจรับรองจะต้องมีการซักประวัติแปลงเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรตรวจทุกแปลงที่เกษตรกรถือครอง ทั้งที่ขอรับรองและไม่ขอรับรอง รวมทั้งอาจเป็นการประเมินเกษตรกรเบื้องต้นว่าเกษตรกรมีความเข้าใจในการปฏิบัติเกษตรอินทรีย์หรือไม่ และได้ปฏิบัติตามความเข้าใจหรือไม่ โดยต้องมีการนัดหมายล่วงหน้า

2.1 เกษตรกรยื่นความจำนงขอรับการตรวจรับรองต่อกลุ่มตำบล/อปท. ผ่านหัวหน้ากลุ่มเกษตรกร

2.2 ก่อนการตรวจรับรอง เกษตรกรต้องมีการนำข้อกำหนดไปปฏิบัติแล้ว รวมทั้งมีการดำเนินกิจกรรมตามมาตรฐานในทุกข้อที่กำหนด

2.3 คณะกรรมการตรวจรับรองจะดำเนินการเดินตรวจแปลงร่วมกับเกษตรกร และตรวจตามเกณฑ์มาตรฐานโดยใช้เครื่องมือดิจิทัล podd PGS ภายหลังการตรวจแล้วเสร็จ คณะกรรมการตรวจรับรองจะสรุปผลการตรวจเบื้องต้นให้เกษตรกรรับทราบ และให้คำแนะนำพร้อมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเกษตรกร ตามกรณีดังต่อไปนี้

- กรณีไม่พบข้อบกพร่อง คณะกรรมการตรวจรับรอง พิจารณาให้ผ่านการรับรอง
- กรณีพบข้อบกพร่องไม่รุนแรง คณะกรรมการตรวจรับรอง พิจารณาให้ผ่านการรับรอง
- กรณีพบข้อบกพร่องรุนแรง คณะกรรมการตรวจรับรองจะนัดหมายเกษตรกร เพื่อตรวจเพิ่มเติม ถือเป็นการแก้ไข ซึ่งเกษตรกรสามารถแก้ไขข้อบกพร่องได้ 2 ครั้งภายในระยะเวลา 3 เดือน นับจากวันที่ตรวจประเมินครั้งแรก หากพ้นระยะเวลาดังกล่าว คณะกรรมการตรวจรับรองจะยุติการตรวจประเมิน เมื่อเกษตรกรมีความพร้อมสามารถยื่นขอรับรองได้อีกครั้ง
- หากเกษตรกรสามารถดำเนินการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องได้ ภายในระยะเวลาดังที่กำหนด คณะกรรมการตรวจรับรอง พิจารณาให้ผ่านการรับรอง

2.4 คณะกรรมการตรวจรับรองและเกษตรกรลงชื่อเป็นหลักฐานการตรวจในเครื่องมือดิจิทัล podd PGS

- 2.5 เมื่อคณะกรรมการตรวจรับรอง มีผลการพิจารณาให้ผ่านการรับรองแล้ว จะส่งผลการพิจารณาให้แก่นายก อบท. และคณะทบทวนเพื่อพิจารณาเห็นชอบให้การรับรองตามลำดับ
- 2.6 หากคณะทบทวนพิจารณาเห็นชอบให้การรับรองแล้ว เครือข่ายฯ จะอนุมัติออกไปรับรองโดยมีผลตั้งแต่วันที่คณะกรรมการตรวจรับรองพิจารณาให้ผ่านการรับรอง ใบรับรองมีอายุ 3 ปี และไม่สามารถถ่ายโอนสิทธิ์ให้แก่ผู้อื่นได้ ทั้งนี้ใบรับรองจะออกให้ในนามของเกษตรกรผู้ได้รับการรับรองเท่านั้น
- 2.7 กรณีที่คณะทบทวนไม่เห็นชอบผลการพิจารณาของคณะกรรมการตรวจรับรอง จะแจ้งผลไปยังกลุ่มตำบล/อบท. และให้เกษตรกรปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ภายในระยะเวลาที่กำหนด และเมื่อมีการปรับปรุงแก้ไขแล้วให้คณะกรรมการตรวจรับรองเข้าไปตรวจข้อบกพร่องนั้นและส่งผลการตรวจให้คณะทบทวนพิจารณาให้การรับรอง
- เงื่อนไขสำหรับเกษตรกรผู้ได้รับการรับรอง**
- 2.8 รักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติเกษตรอินทรีย์ที่ดี ตลอดระยะเวลาที่ได้รับการรับรอง
- 2.9 อ้างถึงการรับรองในขอบข่ายที่ได้รับการรับรองเท่านั้น
- 2.10 ต้องไม่นำใบรับรองไปใช้ในทางที่ทำให้เกิดความเสื่อมเสียต่อเครือข่ายฯ
- 2.11 ยุติการอ้างถึงการได้รับการรับรองทั้งหมด เมื่อมีการพักใช้การรับรอง เพิกถอนการรับรอง หรือยกเลิกการรับรองไม่ว่าด้วยสาเหตุใด
- 2.12 ให้ความร่วมมือกับผู้ตรวจรับรอง ในการตรวจประเมินทุกครั้ง ยินยอมให้ผู้ตรวจรับรองเข้าตรวจสอบในพื้นที่ทั้งหมดที่ถือครอง ทั้งพื้นที่ของตนเอง พื้นที่เช่า และพื้นที่ให้เช่า ตลอดจนสถานที่เก็บเครื่องมือ สถานที่เก็บปัจจัยการผลิต และยินยอมให้สุ่มตัวอย่างไปตรวจวิเคราะห์แล้วแต่กรณี
- 2.13 จัดทำบันทึกตามที่กำหนดไว้ในคู่มือการปฏิบัติงานและข้อกำหนดด้วยเครื่องมือดิจิทัล podd PGS อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้ตรวจรับรองสามารถตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อกำหนดของมาตรฐาน
- 2.14 หากต้องการยกเลิกการรับรอง ให้ยื่นแบบฟอร์มการขอยกเลิกเป็นลายลักษณ์อักษร พร้อมแนบใบรับรองคืนแก่กลุ่มตำบล/อบท. ภายใน 15 วัน นับจากวันที่แจ้งความประสงค์ขอยกเลิกการรับรอง
- 2.15 หากมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขระบบการผลิตในสาระสำคัญ เช่น เพิ่ม/ลดจำนวนแปลงเกษตร เพิ่ม/ลดจำนวนพื้นที่ ปรับปรุงพื้นที่ ให้แจ้งกลุ่มตำบล/อบท.ผ่านหัวหน้า

กลุ่มเกษตรกรทันที ซึ่งในกรณีนี้กลุ่มตำบล/อปท. อาจพิจารณาคงไว้ซึ่งการรับรอง หรืออาจกำหนดให้มีการตรวจเพิ่มเติม

2.16 กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลในใบรับรอง สามารถแจ้งความประสงค์ได้ที่กลุ่ม ตำบล/อปท. พร้อมส่งคืนใบรับรองฉบับเดิม

2.17 กรณีที่ใบรับรองชำรุดหรือสูญหาย สามารถแจ้งความประสงค์พร้อมนำใบรับรองที่ชำรุดหรือเอกสารการแจ้งความเอกสารสูญหาย เพื่อรับใบแทนได้ที่กลุ่มตำบล/อปท. ซึ่งมีอายุเท่าใบรับรองฉบับเดิมที่เหลืออยู่

3. การตรวจติดตาม (Surveillance Audit)

การตรวจติดตาม เป็นการตรวจประเมินแปลงอินทรีย์ของเกษตรกรในกลุ่ม เพื่อติดตามและควบคุมการปฏิบัติและกิจกรรมในแปลงให้เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติเกษตรอินทรีย์ที่ดี โดยใช้แบบฟอร์มเดียวกันกับการตรวจรับรอง ซึ่งจะทำการตรวจปีละ 1 ครั้ง และต้องมีการนัดหมายล่วงหน้า

3.1 คณะกรรมการตรวจรับรอง จะตรวจทุก 10 - 12 เดือน แต่ต้องห่างกันไม่เกิน 12 เดือน นับจากวันที่ออกใบรับรอง หรือวันที่ตรวจประเมิน ซึ่งคณะกรรมการตรวจรับรองไม่ต้องเป็นชุดเดิมที่เคยตรวจแปลงนั้นก็ได้

3.2 ตรวจประเมินให้ครบทุกข้อกำหนดเหมือนการตรวจรับรอง

3.3 ภายหลังจากการตรวจประเมินเสร็จแล้ว คณะกรรมการตรวจรับรอง จะแจ้งผลการตรวจเบื้องต้นให้เกษตรกรรับทราบ ตามกรณีดังต่อไปนี้

- กรณีไม่พบข้อบกพร่อง คณะกรรมการตรวจรับรอง พิจารณาให้คงไว้ซึ่งการรับรอง
- กรณีพบข้อบกพร่องไม่รุนแรง คณะกรรมการตรวจรับรอง พิจารณาให้คงไว้ซึ่งการรับรอง
- กรณีพบข้อบกพร่องรุนแรง คณะกรรมการตรวจรับรองจะนัดหมายเกษตรกรเพื่อตรวจเพิ่มเติม ถือเป็นการติดตามผลการแก้ไข ซึ่งเกษตรกรสามารถแก้ไขข้อบกพร่องได้ 2 ครั้ง ภายในระยะเวลา 3 เดือน นับจากวันที่ตรวจประเมินครั้งแรก หากพ้นระยะเวลาดังกล่าว คณะกรรมการตรวจรับรองจะยุติการตรวจ และเสนอเรื่องต่อกลุ่มตำบล/อปท. พักใช้การรับรอง

- หากเกษตรกรสามารถดำเนินการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องได้ ภายในระยะเวลาที่กำหนด คณะกรรมการตรวจรับรอง พิจารณาให้คงไว้ซึ่งการรับรอง

3.4 คณะกรรมการตรวจรับรองรายงานผลการตรวจแปลงให้ประธานเครือข่ายฯทราบ โดยผ่านทางคณะทบทวน

- กรณีผ่านแบบไม่มีเงื่อนไขคณะทบทวนไม่ต้องพิจารณาผลการตรวจแปลงแล้ว
- กรณีที่เกษตรกรปฏิบัติในข้อบกพร่องความความเสี่ยงสูง (Major) ต้องเสนอคณะทบทวนเพื่อพิจารณาเพิกถอนใบรับรอง
- กรณีที่เกษตรกรปฏิบัติในข้อบกพร่องความเสี่ยงต่ำ (Minor) เสนอคณะทบทวนเพื่อพิจารณาให้มีการปรับปรุงแก้ไข
- หากเกษตรกรมีการปฏิบัติในข้อบกพร่องความเสี่ยงต่ำ (Minor) หลายข้อ หรือมีปฏิบัติซ้ำๆ โดยไม่มีการปรับปรุงแก้ไข ให้ถือว่ามีความผิดร้ายแรงเทียบเท่ากับข้อบกพร่องความความเสี่ยงสูง (Major) ทั้งนี้ให้ผู้ตรวจรับรองดูที่เจตนาและความพยายามในการปรับปรุงแก้ไขของเกษตรกรด้วย

ในอนาคตคณะทบทวนอาจพิจารณาให้การตรวจติดตามไม่จำเป็นต้องตรวจครบทุกข้อในปีเดียว โดยยังคงความน่าเชื่อถือของคุณภาพการผลิตตามมาตรฐานอยู่

4. การตรวจต่ออายุ (Recertification Audit)

การตรวจต่ออายุ เป็นการตรวจประเมินเพื่อการต่ออายุการรับรองเกษตรกรอินทรีย์ โดยตรวจประเมินอย่างละเอียดในทุกข้อกำหนด ซึ่งจะดำเนินการตรวจก่อนใบรับรองหมดอายุ

4.1 การต่ออายุใบรับรองแปลงเกษตรกรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมจะดำเนินการทุก 3 ปี

4.1.1 หากประสงค์ต่ออายุการรับรอง ให้ยื่นแบบฟอร์มการขอต่ออายุการรับรองต่อกลุ่มตำบล/อปท. ล่วงหน้าก่อนใบรับรองหมดอายุ 5 เดือน แต่ไม่เกิน 6 เดือน

4.1.2 กระบวนการตรวจประเมินทุกข้อกำหนดเหมือนกับการตรวจรับรองในครั้งแรก

- กรณีไม่พบข้อบกพร่อง คณะกรรมการตรวจรับรอง พิจารณาให้ต่ออายุการรับรอง
- กรณีพบข้อบกพร่องไม่รุนแรง คณะกรรมการตรวจรับรอง พิจารณาให้การรับรอง
- กรณีพบข้อบกพร่องรุนแรง คณะกรรมการตรวจรับรองจะนัดหมายเกษตรกรเพื่อตรวจเพิ่มเติม ถือเป็นการติดตามผลการแก้ไข ซึ่งเกษตรกร

สามารถแก้ไขข้อบกพร่องได้ 2 ครั้ง ภายในระยะเวลา 3 เดือน นับจากวันที่ตรวจประเมินครั้งแรก หากพ้นระยะเวลาดังกล่าว คณะกรรมการตรวจรับรองจะยุติการตรวจประเมิน และเสนอเรื่องต่อกลุ่มตำบล/อปท.พักรับใช้การรับรอง

- หากเกษตรกรสามารถดำเนินการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องได้ ภายในระยะเวลาที่กำหนด คณะกรรมการตรวจรับรอง พิจารณาให้ต่ออายุการรับรอง

5. การตรวจเพิ่มเติม (Special Audit)

การตรวจเพิ่มเติม เป็นการตรวจนอกเหนือจากการตรวจรับรองหรือการตรวจติดตาม ซึ่งอาจกำหนดขึ้นจากเหตุผลและความจำเป็นบางประการ เช่น เกษตรกรสมัครขอการรับรองแปลงเพิ่มเติม หรือมีเงื่อนไขการรับรองประจำปี การแก้ไขข้อบกพร่อง การร้องเรียนจากผู้อื่น มีข้อสงสัยหรือความเสี่ยงเกี่ยวกับการผลิตของเกษตรกร เป็นต้น โดยการตรวจเพิ่มเติมนี้ คณะกรรมการตรวจรับรองไม่จำเป็นต้องแจ้งเกษตรกรให้ทราบล่วงหน้า

6. การตรวจเยี่ยมแปลงเพื่อน

- 6.1 มีการตรวจทุกแปลงอย่างน้อย 3 เดือนครั้ง โดยมีการจัดทำแผนปฏิบัติงานและปฏิทินการตรวจเยี่ยมแปลงเพื่อนประจำปี
- 6.2 เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้เกิดการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม และกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- 6.3 รูปแบบการตรวจจะเป็นการให้คำแนะนำ หรือการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อการพัฒนา
- 6.4 เป็นระบบควบคุมคุณภาพการผลิตเพื่อรองรับเกษตรกรอินทรีย์พีจีเอส (PGS)

7. ยกเลิกการรับรอง ในกรณี ดังต่อไปนี้

- 7.1 เกษตรกรเสียชีวิต และไม่มีผู้รับโอนกิจการจากการเป็นสมาชิก
- 7.2 เกษตรกรแจ้งยกเลิกการรับรองเป็นลายลักษณ์อักษร
- 7.3 เกษตรกรเลิกทำการเกษตรที่ได้รับการรับรอง หรือออกจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม
- 7.4 ใบรับรองสิ้นสภาพ กรณีที่เกษตรกรไม่ดำเนินการยื่นต่ออายุการรับรอง
- 7.5 เกษตรกรทำผิดกฎระเบียบของเครือข่ายขั้นร้ายแรง

8. พักใช้การรับรอง

8.1 คณะกรรมการตรวจรับรอง พบว่าเกษตรกรได้กระทำสิ่งต่อไปนี้ได้อย่างใดอย่างหนึ่งให้ทำการรวบรวมหลักฐาน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง เสนอต่อกลุ่มตำบล/อปท. เพื่อพิจารณาพักใช้การรับรอง

- กรณีที่ตรวจพบข้อบกพร่อง และเกษตรกรไม่ดำเนินการแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด
- พันระยะเวลาที่ให้เกษตรกรแก้ไขข้อบกพร่อง
- พบสารเคมีตกค้างเกินเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งมีสาเหตุมาจากเกษตรกรเอง

8.2 เกษตรกรที่ถูกพักใช้การรับรอง ให้หยุดอ้างถึงการได้รับการรับรอง โดยการพักใช้การรับรองแต่ละครั้งมีระยะไม่เกิน 180 วัน

8.3 คณะกรรมการตรวจรับรอง ติดตามผลการแก้ไขอีกครั้ง ก่อนครบกำหนดระยะเวลาพักใช้การรับรอง หากเกษตรกรสามารถแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้เสนอกลุ่มตำบล/อปท. พิจารณาคงไว้ซึ่งการรับรองต่อไป กรณีที่ยังอยู่ในช่วงอายุการรับรอง แต่ถ้าใบรับรองหมดอายุ ให้ยื่นขอการรับรองใหม่

8.4 กรณีที่เกษตรกรไม่สามารถแก้ไขได้ ให้ดำเนินการส่งผลตรวจให้กลุ่มตำบล/อปท. พิจารณาพักใช้การรับรองอีกครั้ง หากมีการถูกพักใช้การรับรอง 2 ครั้ง ภายในระยะเวลา 3 ปี จะดำเนินการเพิกถอนการรับรองต่อไป

9. เพิกถอนการรับรอง

9.1 หากคณะกรรมการตรวจรับรอง พบว่าเกษตรกรได้กระทำสิ่งต่อไปนี้ได้อย่างใดอย่างหนึ่งให้ทำการรวบรวมหลักฐาน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง เสนอต่อกลุ่มตำบล/อปท. เพื่อพิจารณาเพิกถอนการรับรอง

- ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขสำหรับเกษตรกรที่ได้รับการรับรอง หรือมีผลกระทบร้ายแรงต่อการรับรอง เช่น การปลอมแปลงเอกสาร การปลอมใบรับรอง การแก้ไขใบรับรอง การนำผลผลิตที่ไม่ได้รับการรับรองมากล่าวอ้าง
- มีการใช้สารต้องห้ามในแปลงการผลิต หรือตรวจพบในผลผลิต
- ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดระบบที่ได้รับการรับรองหลังจากถูกพักใช้การรับรอง 2 ครั้ง ภายในระยะเวลา 3 ปี

9.2 กรณีที่ผลการพิจารณาจากกลุ่มตำบล/อปท. เพิกถอนการรับรอง จะจัดทำหนังสือแจ้งเกษตรกรทราบว่าถูกเพิกถอนการรับรอง และให้หยุดการอ้างถึงการได้รับการรับรอง นับตั้งแต่วันที่ทราบคำสั่งเพิกถอนการรับรอง กำหนดวันเพิกถอนการรับรองให้มีผลทันทีที่มีผลการพิจารณาจากกลุ่มตำบล/อปท. และขอใบรับรองเดิมคืนภายใน 15 วัน นับจากวันที่ทราบคำสั่งนั้น

9.3 ผู้ที่ถูกเพิกถอนการรับรอง จะไม่ได้รับการพิจารณารับรองเกษตรกรอินทรีย์พีจีเอส (PGS) อีก

10. การร้องเรียน

กรณีที่พบการกระทำผิดของผู้ตรวจรับรอง เช่น มีการเรียกร้องค่าตอบแทนในการตรวจรับรอง เป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการตรวจรับรอง สามารถยื่นข้อร้องเรียนเป็นลายลักษณ์อักษรพร้อมหลักฐานที่สนับสนุนข้อร้องเรียนมายังกลุ่มตำบล/อปท. เมื่อกลุ่มตำบล/อปท. ได้พิจารณาแล้ว จะแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องเรียนทราบ

11. การอุทธรณ์

กรณีที่ไม่เห็นด้วยกับผลการตรวจรับรองของคณะกรรมการตรวจรับรอง หรือการพิจารณาลงโทษ เกษตรกรสามารถอุทธรณ์ได้ภายใน 30 วัน นับจากวันที่ทราบผลการพิจารณา โดยให้ทำหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษรแจ้งไปที่นายก อปท. และหรืออาจทำสำเนาแจ้งประธานเครือข่ายทราบด้วย ซึ่งในช่วงระหว่างการอุทธรณ์ให้ถือว่าคำตัดสินเดิมของคณะกรรมการตรวจรับรองยังมีผลบังคับใช้อยู่ ทั้งนี้คณะทบทวนอาจยืนยันหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขการพิจารณาใหม่ได้ และจะแจ้งผลการพิจารณาให้เกษตรกรทราบโดยทันที

12. การรักษาความลับ

ข้อมูลที่ใช้ และรหัสผ่าน สำหรับเข้าสู่ระบบแดชบอร์ดของอปท./กลุ่มตำบล/สหกรณ์ อปท. และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจะต้องเก็บเป็นความลับ และต้องรักษาข้อมูลและเอกสารต่างๆ ที่ได้รับจากเกษตรกร ไม่เผยแพร่โดยพลการ เว้นแต่ได้รับการยินยอมและการอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากนายก อปท. หรือประธานกลุ่มตำบลหรือสหกรณ์

หลักการ วิธีการ และขั้นตอนการตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์พีจีเอส (PGS)

1. หลักการตรวจแปลงเกษตรอินทรีย์

- 1.1 เป็นการตรวจสอบกระบวนการผลิตว่ามีคุณภาพตามข้อกำหนดของมาตรฐานเพียงใด มีการปนเปื้อนสารเคมี หรือ GMOs หรือไม่
 - แหล่งที่มาของเมล็ดพันธุ์และกล้าพันธุ์
 - แหล่งที่มาและการใช้ปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก น้ำหมัก เป็นต้น
 - การปฏิบัติและกิจกรรมในฟาร์ม ได้แก่ การปลูก การบำรุงรักษา การเก็บเกี่ยว แนวกันชน เป็นต้น
 - การเก็บรักษาผลผลิต จนถึงบรรจุขายส่งถึงผู้บริโภค
- 1.2 การตรวจรับรองแปลง เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริโภคเกิดความมั่นใจในคุณภาพผลผลิตของกลุ่ม/เกษตรกร ผู้ที่จะทำหน้าที่ในการตรวจแปลงเกษตรอินทรีย์ ต้องมีความเข้าใจข้อกำหนดและมาตรฐานภายในของกลุ่มที่ได้มีการสร้างกฎระเบียบร่วมกัน ผู้ตรวจจะฝึกหัดตรวจผ่านการอบรมความรู้เกษตรอินทรีย์ภาคทฤษฎี “การอบรมหลักสูตรผู้ตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์พีจีเอส (PGS) เครือข่ายอปท.อาหารปลอดภัยดาวผ่องดีดี” และฝึกปฏิบัติการลงตรวจแปลงตามระยะเวลาที่กำหนด จึงจะได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ตรวจรับรองของเครือข่ายอปท.อาหารปลอดภัยดาวผ่องดีดี

2. วิธีการมอบหมายงานตรวจแปลงเกษตรอินทรีย์

- 2.1 นายกอปท./ประธานกลุ่มตำบล จัดการประชุมวางแผนและมอบหมายงานตรวจแปลงเกษตรอินทรีย์ให้ผู้ตรวจรับรอง โดยจัดทำรายชื่อ จำนวนเกษตรกร แปลงที่ตรวจ มอบหมายให้ผู้ตรวจรับรอง ลงพื้นที่ในการตรวจแปลงเกษตรอินทรีย์
- 2.2 ในการตรวจแต่ละครั้งคณะกรรมการตรวจรับรอง จำนวน 3 คน ประกอบด้วยผู้ตรวจฯ อาวุโส, ผู้ตรวจรับรอง และผู้ตรวจฯฝึกหัดหรือคณะทำงานของนาย อปท. และอาจมีผู้ร่วมสังเกตการณ์ด้วย
- 2.3 ผู้ตรวจรับรอง ที่ได้รับมอบหมายการตรวจ จะต้องไม่มีผลประโยชน์ร่วมกันกับเกษตรกร หรือมีผลประโยชน์ทับซ้อนทางใดทางหนึ่งในแปลงนั้นๆ เช่น ผู้ตรวจรับรองเป็นเจ้าของที่ดินที่ให้เกษตรกรเช่าทำแปลงเกษตรอินทรีย์ ผู้ตรวจรับรอง เป็นผู้ผลิต/จัดจำหน่ายปัจจัยการผลิตให้เกษตรกร เป็นต้น

- 2.4 ผู้ตรวจฯรับรอง จะต้องไม่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับเกษตรกร เช่น เป็นสมาชิกในครอบครัวหรือเป็นญาติพี่น้องกัน
- 2.5 ผู้ตรวจฯรับรอง ต้องไม่มีปัญหาขัดแย้งส่วนตัวกับเกษตรกร หรือคนในครอบครัวของเกษตรกร
- 2.6 เกษตรกรสามารถปฏิเสธผู้ตรวจฯรับรอง ได้ หากรู้สึกว่าจะอาจไม่ได้รับความเป็นธรรมจากผู้ตรวจฯรับรอง รายนั้นๆ เกษตรกรสามารถเรียกร้องการเปลี่ยนผู้ตรวจฯรับรอง โดยทำหนังสือแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรมายังกลุ่มตำบล/อปท.
- 2.7 กรณีการตรวจรับรอง และการตรวจติดตาม จะต้องแจ้งนัดหมายวันเวลากับเกษตรกรก่อนทุกครั้ง ล่วงหน้าอย่างน้อย 1 สัปดาห์

3. บทบาทหน้าที่ของผู้ตรวจฯรับรองเกษตรกรอินทรีย์ของเครือข่ายฯ

- 3.1 ตรวจสอบการปฏิบัติและกิจกรรมที่เกิดขึ้นจริงในแปลงเกษตรหรือสถานที่ ว่าตรงกับข้อมูลที่ได้ถูกบันทึกเอาไว้ในระบบหรือไม่
- 3.2 ตรวจประเมินและรับรองการผลิตในแปลงเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกร ว่าเป็นไปตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของเครือข่ายฯหรือไม่ อย่างไร
- 3.3 ผู้ตรวจฯรับรองต้องไม่เรียกร้อยค่าใช้จ่ายใดๆ ในการทำงานจากเกษตรกร รวมถึงการรับของขวัญหรือสิ่งของที่มีมูลค่าจากเกษตรกร

4. ขั้นตอนการลงตรวจแปลงเพื่อรับรองแปลงเกษตรอินทรีย์

- 4.1 ผู้ตรวจฯรับรอง รับข้อมูลการบันทึกกิจกรรมการผลิตของเกษตรกรที่จะทำการตรวจรับรองจากแดชบอร์ด podd PGS ซึ่งการเข้าถึงข้อมูลในแดชบอร์ด podd PGS ของแต่ละอปท.นั้น นายกอปท. จะเป็นผู้กำหนดสิทธิ์การเข้าถึง
- 4.2 ผู้ตรวจฯรับรอง ต้องศึกษารายละเอียดการบันทึกกิจกรรมการผลิตของเกษตรกรที่จะลงตรวจอย่างละเอียดล่วงหน้า
- 4.3 ผู้ตรวจฯรับรอง ต้องตรงเวลา แต่งกายให้เหมาะสม สอดคล้องกับการปฏิบัติงาน และจะต้องแนะนำตัวเองแก่เกษตรกรว่าเป็นใคร มาทำอะไร
- 4.4 ผู้ตรวจฯรับรอง ต้องชี้แจงแผนการตรวจให้เกษตรกรทราบ โดยหัวหน้าผู้ตรวจฯเป็นผู้กำหนดแผนและประชุมทำความเข้าใจกับทีมผู้ตรวจฯก่อนลงตรวจแปลง

4.5 ทำการสแกน QR CODE ของเกษตรกร ที่ปรากฏในเครื่องมือดิจิทัล podd PGS และดำเนินการสัมภาษณ์เกษตรกร เพื่อให้ได้ข้อมูลครบตามเกณฑ์กำหนดของเครือข่ายฯ โดยจะมีเกณฑ์กำหนดอยู่ 9 หัวข้อ ดังนี้

- เมล็ดพันธุ์และท่อนพันธุ์
- การจัดการธาตุอาหารในดินและการส่งเสริมความอุดมสมบูรณ์ของดิน
- การจัดการศัตรูพืชและโรคพืช
- วิธีปฏิบัติในฟาร์มและแนวกันชน เพื่อป้องกันการปนเปื้อนในกระบวนการผลิต
- การจัดการผลผลิต
- การขนส่งจากเกษตรกรสู่สหกรณ์
- การบรรจุและการเก็บรักษา
- รถขนส่ง
- แปลงถูกตรวจโดยกิจกรรมตรวจเยี่ยมแปลงเพื่อน ซึ่งเสมือนระบบควบคุมภายใน
- กิจกรรมอื่นๆ ที่ส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์

4.6 เดินทางตรวจโดยรอบพื้นที่ร่วมกับเกษตรกร โดยต้องตรวจทุกแปลงของเกษตรกร

4.7 ผู้ตรวจรับรอง สรุปข้อมูลให้เกษตรกรฟังเมื่อเสร็จสิ้นการตรวจแปลงเกษตร เพื่อให้เนื้อหาถูกต้องตามที่ตรวจพบจริงในแปลง เช่น จำนวนไร่ ชื่อแปลง ความเสี่ยง แนวกันชน ปัจจัยการผลิต เป็นต้น หากพบข้อมูลที่ไม่เป็นไปตามที่ปฏิบัติจริง เกษตรกรสามารถชี้แจงกับผู้ตรวจรับรองได้ทันทีในวันที่ตรวจ พร้อมทั้งให้คำแนะนำและแลกเปลี่ยนความเห็นกับเกษตรกรเจ้าของแปลง

4.8 ผู้ตรวจรับรอง และเกษตรกรลงชื่อรับรองข้อมูลในเครื่องมือ podd PGS และกดบันทึกข้อมูลการตรวจแปลงจะถูกบันทึกในแดชบอร์ด podd PGS ด้วย

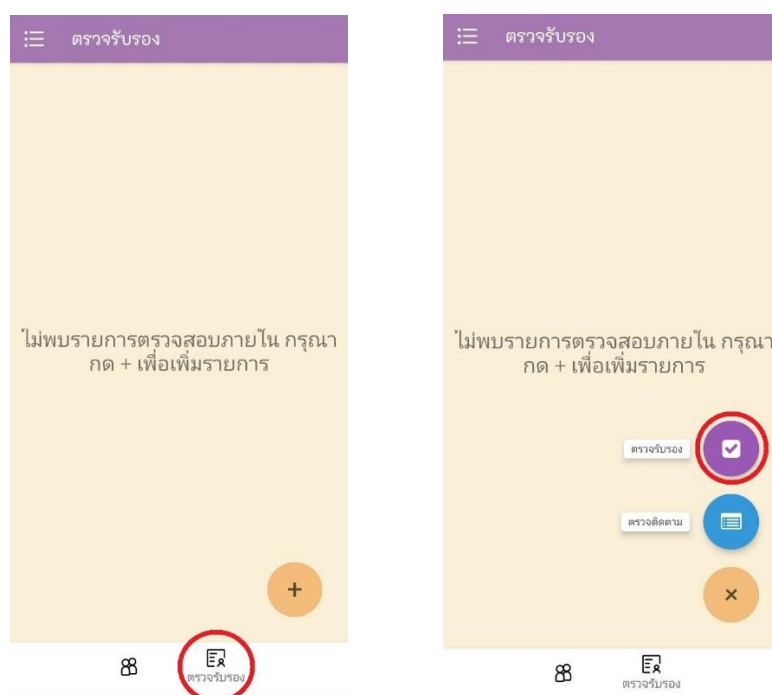
4.9 เมื่อผู้ตรวจรับรองได้ทำการตรวจประเมินแปลงทั้งหมดแล้ว ผลการตรวจจะนำเข้าสู่ที่ประชุมโดยคณะกรรมการตรวจรับรองพิจารณาผลการตรวจรับรองแปลง โดยใช้ข้อมูลการตรวจแปลงในแดชบอร์ด podd PGS หากพิจารณาผ่านจะทำเอกสารรายงานผลการพิจารณาให้แก่อปท. เพื่อส่งต่อไปยังคณะทบทวนเพื่อยืนยันผลการตรวจรับรอง และส่งข้อมูลผลการพิจารณารับรองแปลงเกษตรอินทรีย์ให้กับเครือข่ายฯ เพื่อบอกใบรับรองแปลงเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมให้กับเกษตรกร

ตัวอย่างแสดงการใช้งานเครื่องมือดิจิทัล podd PGS สำหรับการตรวจ

รับรอง

1. เข้าสู่เครื่องมือดิจิทัล podd PGS ที่โทรศัพท์ของเกษตรกร กดแสดง QR CODE ของเกษตรกร

2. ผู้ตรวจจรับรองเข้าสู่เครื่องมือดิจิทัล podd PGS กด “ตรวจรับรอง”

← Scan

← ตรวจรับรอง ต่อไป

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

เมล็ดพันธุ์และท่อนพันธุ์

ใช้เมล็ดพันธุ์ หรือ ท่อนพันธุ์อินทรีย์ และไม่ได้คลุกยาเคมี

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

หากคลุกยาเคมี มีการล้างและกำจัดอย่างเหมาะสมหรือไม่

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

การอนุรักษ์ดินและน้ำ

ไม่พบพื้นที่ที่เกิดการสูญเสีย หรือ ทำลายหน้าดิน

เช่น เป็นร่องที่เกิดจากการชะล้าง หรือ เบื่อดิน

3. ผู้ตรวจจรับรองทำการสแกน QR CODE ของเกษตรกร และเข้าสู่หน้า “ตรวจรับรอง”

← ตรวจรับรอง ต่อไป

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

การจัดการธาตุอาหารในดิน และการส่งเสริมความอุดมสมบูรณ์ของดิน

มีการใช้ ดังนี้

☐ ปุ๋ยพืชสด

☐ พืชหมุนเวียน

☐ พืชแซมระหว่างแถว

☐ ปุ๋ยหมัก

☐ ปุ๋ยฟอสเฟต

☐ ปุ๋ยคอกในการดูแลของกลุ่ม

☐ การเตรียมดิน

☐ ใช้วัสดุเหลือทิ้งจากพืชสัตว์ในฟาร์ม ทำปุ๋ย

☐ การใช้จุลินทรีย์จากการหมักธรรมชาติ

← ตรวจรับรอง ต่อไป

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

การจัดการศัตรูพืชและโรคพืช

พบโรค หรือแมลงที่เป็นปัญหาในการเพาะปลูก

☐ มี

☐ ไม่มี

ใช้วิธีใดในการป้องกันโรคและแมลงศัตรูพืช

☐ ปุ๋ยพืชหมุนเวียน

☐ ปุ๋ยพืชแซมระหว่างแถว

☐ ทิ้งระยะไถพรวน

☐ ใช้พันธุ์พืชที่ทนทาน

☐ ใช้กลิ่นไล่แมลง

☐ ใช้พืชเป็นเหยื่อล่อ

☐ ใช้แสงไฟล่อ

4. ทำการตรวจตามข้อกำหนดที่ปรากฏในเครื่องมือดิจิทัล podd PGS เมื่อจบหน้าแล้วกด “ต่อไป”

← ตรวจรับรอง ต่อไป

1 2 3 **4** 5 6 7 8 9 10

วิธีปฏิบัติในฟาร์ม และ แนว
กันชน เพื่อป้องกันการปนเปื้อนใน
กระบวนการผลิต

มีความเสี่ยงจาก การใช้สารเคมี หรือ พืช
ตัดแต่งพันธุกรรม ของเพื่อนบ้าน

☐ ใช่
☐ ไม่ใช่

หากมีความเสี่ยง แนวกันชนป้องกันได้
เพียงพอหรือไม่

☐ เพียงพอ
☐ ไม่เพียงพอ

แนวกันชนเป็นพืชต่างชนิดกับพืชในแปลง
ใช้หรือไม่

☐ ใช่
☐ ไม่ใช่

← ตรวจรับรอง ต่อไป

1 2 3 4 **5** 6 7 8 9 10

การจัดการผลผลิต การเก็บรวบรวม
และการขนส่ง

ใช้บรรจุภัณฑ์ที่สะอาดปราศจากสารเคมี
ปนเปื้อน หรือเป็นไปตามมาตรฐานกลุ่ม
หรือไม่

เช่น ห้ามใช้ถุงปูนเคมีบรรจุผลผลิต, มีการแบ่งแยกชัดเจนระหว่าง
อินทรีย์และปกติ

☐ ใช่
☐ ไม่ใช่

มีการบันทึกวันเก็บเกี่ยว ชื่อพันธุ์ ปริมาณ
ผลผลิต และการจำหน่ายหรือไม่

☐ ใช่
☐ ไม่ใช่

สถานที่จัดการผลผลิต สะอาด ปราศจาก
แมลง นก หนู เชื้อรา

โดยไม่พบการใช้สารเคมีกำจัดโรคแมลง และสัตว์ศัตรูในโรงเก็บ

☐ ใช่

5. ทำการตรวจตามข้อกำหนดที่ปรากฏในเครื่องมือดิจิทัล podd PGS เมื่อจบหน้าแล้วกด
“ต่อไป”

← ตรวจรับรอง ต่อไป

1 2 3 4 5 **6** 7 8 9 10

ยานพาหนะที่ใช้ในการขนส่งมีสิ่งปนเปื้อน
ตลอดการขนส่งหรือไม่

☐ มี
☐ ไม่มี

ใช้กระสอบปุ๋ยที่เคยบรรจุยาฆ่าแมลงหรือ
สารเคมี บรรจุผลผลิตหรือไม่

☐ ใช่
☐ ไม่ใช่

ใช้น้ำยาล้างจานหรือสารเคมีอื่นๆ ล้าง
ผลผลิตหรือไม่

☐ ใช่
☐ ไม่ใช่

ใช้อุปกรณ์ล้างผลผลิตปนกับการล้าง
ทำความสะอาดอย่างอื่นหรือไม่

← ตรวจรับรอง ต่อไป

1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

ผู้ปฏิบัติงานสวมเสื้อผ้าที่สะอาด สวมเสื้อ
คลุมทับตลอดการปฏิบัติงานหรือไม่

☐ ใช่
☐ ไม่ใช่
☐ ไม่มีข้อมูล

ผู้ปฏิบัติงานล้างมือทุกครั้งก่อนและหลัง
การปฏิบัติงาน

☐ ใช่
☐ ไม่ใช่
☐ ไม่มีข้อมูล

ผู้ปฏิบัติงานสวมถุงมือ ดูแลสุขอนามัย
ของมือและเล็บให้สะอาดอยู่เสมอหรือไม่

☐ ใช่
☐ ไม่ใช่
☐ ไม่มีข้อมูล

6. ทำการตรวจตามข้อกำหนดที่ปรากฏในเครื่องมือดิจิทัล podd PGS

The image shows two screenshots of a mobile application interface. The left screenshot is for step 8, titled 'ตรวจรับรอง' (Check and Confirm), with a progress bar at the top showing steps 1 through 10, with step 8 highlighted. The content includes two sections with radio button options: 'ทำความสะอาดรถขนส่ง ภายในตู้แช่ ก่อนและหลังการขนส่งสินค้าหรือไม่' (Clean the transport vehicle inside the freezer before and after transporting goods or not) and 'ตรวจเช็คสภาพรถ อุ่นหุ้ม ความสำเร็จภายในห้องแช่เย็น ก่อนการขนส่งหรือไม่' (Check the condition of the vehicle, warm cover, and success inside the cold storage room before transporting or not). The right screenshot is for step 9, also titled 'ตรวจรับรอง', with step 9 highlighted in the progress bar. It includes a section 'เคยทำการตรวจไขว้ภายในกลุ่มเกษตรกรหรือไม่' (Have you ever checked cross-group within farmer groups or not) with radio button options, and a section 'ถ่ายรูปผลการตรวจไขว้ภายในกลุ่มเกษตรกร ที่ทำเป็นประจำทุก 2 เดือน' (Take a photo of the cross-check results within farmer groups that are done regularly every 2 months) with a camera icon.

7. เมื่อถึงหน้าที่ 9 ขอบันทึกการตรวจเยี่ยมแปลงเพื่อนจากเกษตรกร ถ้ามีบันทึกเลือก “เคย” ไม่มีบันทึกเลือก “ไม่เคย” พร้อมกับถ่ายรูปบันทึกการตรวจเยี่ยมแปลงเพื่อน แล้วกด “ต่อไป”

The image shows two screenshots of a mobile application interface. The left screenshot is for step 10, titled 'ตรวจรับรอง' (Check and Confirm), with a progress bar at the top showing steps 1 through 10, with step 10 highlighted. The content includes a section 'สรุปผลการตรวจประเมิน' (Summarize the evaluation results) with a text input field for 'หมายเหตุ' (Remarks), a section 'ผลการตรวจ' (Evaluation results) with radio button options: 'ไม่ผ่าน' (Not pass), 'ผ่าน แต่ต้องแก้ไข' (Pass but need correction), and 'ผ่าน' (Pass), a section 'ข้อเสนอแนะ' (Suggestions), and a section 'ลายเซ็นเกษตรกร' (Farmer's signature). The right screenshot is for step 11, also titled 'ตรวจรับรอง', with step 11 highlighted in the progress bar. It includes a section 'ลายเซ็นเกษตรกร' (Farmer's signature) with a signature icon, a section 'ชื่อเกษตรกร' (Farmer's name) with a text input field, a section 'คณะผู้ตรวจ' (Inspection committee) with a section 'ชื่อ ลายเซ็น ผู้ตรวจ' (Name, signature of inspector) and a button 'กด + เพื่อเพิ่มข้อมูล' (Press + to add information).

8. หน้าที่ 10 สรุปผลการตรวจประเมิน และกด “บันทึก”

เมื่อคณะทบทวนได้รับเอกสารรายงานผลการตรวจจากอปท. คณะทบทวนจะพิจารณาเห็นชอบผลการตรวจรับรองแปลงเกษตรอินทรีย์โดยใช้ข้อมูลการตรวจแปลงในแดชบอร์ด podd PGS หากให้การยืนยันความถูกต้องผลการตรวจของคณะกรรมการตรวจรับรองจะส่งให้แก่สำนักจัดการเครื่องยาฯ เพื่ออนุมัติออกใบรับรอง หากไม่เห็นชอบดำเนินการแจ้งอปท./กลุ่มตำบล เพื่อให้เกษตรกรดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่อง จากนั้นสำนักจัดการเครื่องยาฯ ดำเนินการขอออกใบรับรองโดยประธานเครื่องยาฯ เป็นผู้อนุมัติออกใบรับรองรับรอง นายกอท.อนุมัติและทำการออกใบรับรองซึ่งเกษตรกรสามารถรับใบรับรองยัง อปท.ที่สังกัดอยู่

5. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์พีจีเอส (PGS) ของเครื่องยาฯ

- 5.1 ควรเป็นคนช่างสังเกต สนใจใฝ่รู้ มีความสงสัย และชอบตั้งคำถามเพื่อหาคำตอบ
- 5.2 สังเกตลักษณะทางกายภาพเบื้องต้นของพื้นที่ เช่น ที่ตั้งของแปลงเกษตรเป็นที่ราบลุ่มหรือที่ดอน ความสมบูรณ์ของระบบนิเวศน์ในแปลง โดยดูจากการมีแมลงหลากหลาย มีกิ้ง หอย ปู ปลา ไล่เดือน สิ่งมีชีวิต วัชพืชต่างๆ เป็นต้น
- 5.3 แผนการผลิตที่บันทึกในระบบ ตรงตามที่ตรวจพบจริงในแปลงเกษตรหรือไม่
- 5.4 ปริมาณผลผลิตที่เกษตรกรนำไปจำหน่าย สมดุลกับพื้นที่เพาะปลูกหรือไม่
- 5.5 ปริมาณปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก เพียงพอต่อการผลิตในแปลงหรือไม่
- 5.6 ลักษณะสภาพของดิน เช่น สีของดิน ดินร่วนซุย ดินเหนียว ดินทราย อื่นๆ ที่บ่งบอกความสมบูรณ์ของดิน
- 5.7 ความหนาและความสูงของพืชแนวกันชน ลักษณะการเพาะปลูกและการเจริญเติบโตของพืชแปลงข้างเคียง ซึ่งจะส่งผลต่อการป้องกันการปนเปื้อนจากสารเคมีจากแปลงข้างเคียง
- 5.8 ตั้งคำถามจากประเด็นที่พบว่าน่าเรียนรู้หรือน่าสงสัยในระหว่างที่ลงตรวจแปลง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและเทคนิคการเพาะปลูกกับเกษตรกร
- 5.9 เมื่อพบจุดที่น่าสงสัย หรือเกษตรกรมีพิรุธในการตอบคำถาม ให้ตั้งประเด็นคำถามแก่เกษตรกรเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจน
- 5.10 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี พุดจาสุภาพ สามารถควบคุมอารมณ์และความรู้สึกส่วนตัวได้ดี ในขณะที่ไปปฏิบัติหน้าที่

6. ขั้นตอนการตรวจรับรองแปลงเกษตรอินทรีย์

- 6.1 เกษตรกรยื่นความจำนงขอรับการตรวจรับรองต่อกลุ่มตำบล/อปท. ผ่านหัวหน้ากลุ่มเกษตรกร แบ่งออกเป็น 3 กรณี ได้แก่
 - การตรวจรับรองแรกเข้า เป็นการตรวจเพื่อรับรองครั้งแรก ตรวจครบทุกข้อ และได้รับใบรับรอง
 - การตรวจติดตาม ดำเนินการตรวจทุกปี หลังจากที่ได้รับใบรับรอง ตรวจครบทุกข้อ ซึ่งในอนาคตเมื่อระบบตั้งมั่นดีแล้ว มีความน่าเชื่อถือในระดับสูง การตรวจติดตามในแต่ละปีอาจจะไม่มีความจำเป็นต้องตรวจครบทุกข้อ แต่ต้องครบทุกข้อภายใน 3 ปี และเชื่อถือได้ว่าระบบการผลิตมีมาตรฐาน
 - การตรวจต่ออายุ

จากนั้นกลุ่มตำบล/อปท. จะแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับรองจากบัญชีผู้ตรวจรับรองของเครือข่ายฯ เพื่อลงตรวจประเมินแปลง และรายงานผลการพิจารณา
- 6.2 เมื่อกลุ่มตำบล/อปท. ได้รับผลการพิจารณาจากคณะกรรมการตรวจรับรองแล้ว จะดำเนินการส่งผลการพิจารณานั้นให้แก่คณะทบทวน ภายใน 10 วันทำการ ซึ่งในระหว่างนี้ทางกลุ่มตำบล/อปท. สามารถแย้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการตรวจรับรองได้
- 6.3 จากนั้นสำนักจัดการเครือข่ายดำเนินการเรียกประชุมคณะทบทวน โดยประธานคณะกรรมการตรวจรับรอง นำผลการพิจารณาเสนอต่อคณะทบทวน และทำการยืนยันผลการตรวจรับรองแปลงเกษตรอินทรีย์ หากมีมติให้ความเห็นชอบยืนยันความถูกต้องผลการตรวจของคณะกรรมการตรวจรับรองของ อปท. สำนักจัดการเครือข่ายฯ ในฐานะของเลขาธิการคณะทบทวนจะดำเนินการเสนอขออนุมัติออกใบรับรอง หากมีมติไม่เห็นชอบจะดำเนินการแจ้งอปท./กลุ่มตำบล เพื่อดำเนินการชี้แจงแก่เกษตรกรให้ดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องต่อไป
- 6.4 สำนักจัดการเครือข่าย เริ่มดำเนินการออกใบรับรอง โดยมี ผอ.ผอ.ดีดีกลาง ประธานเครือข่าย และนายก อปท. ลงนามตามลำดับ กรณีที่เป็นการตรวจรับรองแรกเข้า และการตรวจต่ออายุ เกษตรกรจะได้รับใบรับรอง ถ้าเป็นการตรวจติดตาม ข้อมูลจะเก็บไว้ในฐานข้อมูล ซึ่งใบรับรองนั้นจะมีอายุ 3 ปี

ภาคผนวก

นิยามและอักษรย่อสำหรับเอกสารและคู่มือปฏิบัติการรับรองเกษตรอินทรีย์ของเครือข่ายฯดาวฝ่อดีดี

ระบบรับรองเกษตรอินทรีย์พีจีเอส (PGS) หรือ Participatory Guarantee Systems (PGS) หมายถึง ระบบการรับรองคุณภาพเกษตรอินทรีย์ที่มุ่งเน้นการรับประกันคุณภาพในท้องถิ่น โดย การรับรองเกษตรกรผู้ผลิตขึ้นอยู่กับการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง และถูกสร้างขึ้นบนพื้นฐานของความไว้วางใจ สังคมเครือข่าย และการแลกเปลี่ยนความรู้

เครื่องมือ podd PGS หมายถึง เครื่องมือดิจิทัล ที่ช่วยเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรปฏิบัติเพื่อขอ การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ โดยเครื่องมือช่วยจัดบันทึกการผลิต จัดเก็บข้อมูลและ ประมวลผลอัตโนมัติ เพื่อการใช้ข้อมูลในการตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์พีจีเอส (PGS) เครื่องมือนี้ ถูกออกแบบสำหรับผู้สนใจทั่วไป โดยไม่จำกัดว่าผู้ใช้จะต้องเป็นสมาชิกเครือข่ายฯดาวฝ่อดีดี เท่านั้น

เกษตรกร หมายถึง เกษตรกรสมาชิก ผู้ที่มีความประสงค์ต้องการเข้าร่วมเพื่อขอรับการตรวจ รับรองเกษตรอินทรีย์พีจีเอส (PGS) ของเครือข่ายฯดาวฝ่อดีดี

กลุ่มเกษตรกร หมายถึง เกษตรกรที่มีสมาชิกตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป และไม่ควรมากเกิน 10 คน โดยจะมี หัวหน้ากลุ่มและกลุ่มขึ้นกับกลุ่มตำบล

กลุ่มตำบล หมายถึง กลุ่มเกษตรกรกลุ่มย่อยที่รวมกันเป็นหนึ่งกลุ่มระดับตำบล เช่น วิสาหกิจ ชุมชนหรือสหกรณ์ตำบล

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นสมาชิก เครือข่ายฯ ดาวฝ่อดีดี สนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร

ผู้ตรวจฯอาวุโส หมายถึง ผู้ตรวจประเมินคุณภาพการปฏิบัติทางเกษตรอินทรีย์ ที่มีความ เชี่ยวชาญในการตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์ มีคุณสมบัติตามที่กำหนด และได้รับการแต่งตั้งขึ้น บัญชีจากเครือข่ายอปท.อาหารปลอดภัยดาวฝ่อดีดี

ผู้ตรวจฯรับรอง หมายถึง ผู้ตรวจประเมินเพื่อรับรองคุณภาพการปฏิบัติทางเกษตรอินทรีย์ตาม มาตรฐานของเครือข่ายฯดาวฝ่อดีดี โดยเป็นบุคคลที่เข้าร่วมฝึกอบรมการเป็นผู้ตรวจรับรองเกษตร

อินทรีย์พีจีเอส (PGS) ของเครือข่ายอปท.อาหารปลอดภัยดาวผ่องดีดี และผ่านการฝึกหัดการตรวจประเมิน ตามคุณสมบัติที่กำหนด

ผู้ตรวจฝึกหัด หมายถึง ผู้ตรวจที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้ตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์พีจีเอส (PGS) ของเครือข่ายอปท.อาหารปลอดภัยดาวผ่องดีดี

เครือข่ายฯ, เครือข่ายฯดาวผ่องดีดี หรือเครือข่ายอปท.ฯดาวผ่องดีดี หมายถึง เครือข่ายอปท.อาหารปลอดภัยดาวผ่องดีดี

คณะกรรมการเครือข่ายฯ หมายถึง คณะกรรมการเครือข่ายอปท.อาหารปลอดภัยดาวผ่องดีดี ที่มีประกาศแต่งตั้งตามระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการบริหารจัดการเครือข่ายฯดาวผ่องดีดีที่เริ่มจัดตั้งขึ้นตามมติที่ประชุมการประชุมเครือข่าย อปท.อาหารปลอดภัย “ดาวผ่องดีดี” กลุ่มผลผลิตพืช

สำนักจัดการเครือข่าย หมายถึง หน่วยที่ทำหน้าที่เลขานุการและงานทางวิชาการของเครือข่ายฯ

คณะทบทวน หมายถึง คณะกรรมการที่กรรมการเครือข่ายฯ แต่งตั้งจากบัญชีผู้ตรวจอาวุโส เพื่อทบทวนการตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์ โดยมีคุณสมบัติและหน้าที่ตามที่กำหนด และมีประกาศแต่งตั้ง

คณะกรรมการกลุ่ม หมายถึง คณะกรรมการในกลุ่มตำบล หรือ อปท. ที่กลุ่มตำบลตั้งขึ้นเพื่อดำเนินระบบประกันคุณภาพอาหารปลอดภัยของเครือข่ายฯดาวผ่องดีดี ระบบประกันคุณภาพอาหารปลอดภัยของเครือข่ายฯดาวผ่องดีดี ครอบคลุมห่วงโซ่การผลิตอาหาร ตั้งแต่ ไร่ นา สวนหรือฟาร์มตลอดจนถึงร้านอาหาร

คณะกรรมการตรวจรับรอง หมายถึง คณะกรรมการตรวจรับรองผลการตรวจรับรองแปลงเกษตรกร

การตรวจรับรองฯแรกเข้า (Initial Audit) หมายถึง การตรวจประเมินเพื่อการรับรองเกษตรอินทรีย์ ซึ่งเป็นการตรวจประเมินเพื่อการรับรองครั้งแรก โดยจะตรวจอย่างละเอียดในทุกข้อกำหนดของการปฏิบัติทางเกษตรอินทรีย์

การรับรอง (Certification) หมายถึง การรับรองเกษตรอินทรีย์

ให้การรับรอง (Granting Certification) หมายถึง การให้การรับรองเกษตรกรอินทรีย์แก่เกษตรกรที่ยื่นขอการรับรองแปลงอินทรีย์

คงไว้ซึ่งการรับรอง (Maintaining Certification) หมายถึง การให้คงไว้ซึ่งการรับรองเกษตรกรอินทรีย์ แก่เกษตรกรที่ได้รับการรับรอง และยังอยู่ระหว่างอายุการรับรอง

ต่ออายุการรับรอง (Recertification) หมายถึง การต่ออายุการรับรองเกษตรกรอินทรีย์ แก่เกษตรกรที่ยื่นขอต่ออายุการรับรอง โดยใบรับรองมีอายุ 3 ปี

พักใช้การรับรอง (Suspending Certification) หมายถึง การพักใช้การรับรองเกษตรกรอินทรีย์

เพิกถอนการรับรอง (Withdrawing Certification) หมายถึง การเพิกถอนการรับรองเกษตรกรอินทรีย์

ยกเลิกการรับรอง (Cancelling Certification) หมายถึง การยกเลิกการรับรองเกษตรกรอินทรีย์

การตรวจติดตาม (Surveillance Audit) หมายถึง การตรวจประเมินแปลงเกษตรกรอินทรีย์ที่ได้รับการรับรองปีละ 1 ครั้ง ตามระบบของเครือข่ายอปท.อาหารปลอดภัยดาวม่อดีดี เพื่อติดตามมาตรฐานการปฏิบัติเกษตรกรอินทรีย์ที่ได้รับการรับรองอย่างต่อเนื่อง โดยจะตรวจอย่างละเอียดทุกข้อกำหนดของมาตรฐาน

การตรวจต่ออายุ (Recertification Audit) หมายถึง การตรวจประเมินเพื่อการต่ออายุการรับรองเกษตรกรอินทรีย์ โดยตรวจประเมินอย่างละเอียดในทุกข้อกำหนด ซึ่งจะดำเนินการตรวจก่อนใบรับรองหมดอายุ

การตรวจเพิ่มเติม (Special Audit) หมายถึง การตรวจนอกเหนือจากการตรวจรับรองหรือการตรวจติดตาม ซึ่งอาจกำหนดขึ้นจากเหตุผลหรือความจำเป็นของสถานการณ์

ข้อบกพร่อง (Nonconformity) หมายถึง สิ่งที่เกษตรกรผู้ขอรับรองเกษตรกรอินทรีย์ ยังไม่ได้จัดทำระบบ หรือจัดทำระบบไม่สอดคล้องตามข้อกำหนดมาตรฐาน หรือจัดทำระบบแล้วแต่ไม่ได้นำไปปฏิบัติ หรือนำไปปฏิบัติบ้างไม่ปฏิบัติบ้าง

ข้อบกพร่องไม่รุนแรง (Minor Nonconformity) หมายถึง สิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดการปฏิบัติเกษตรอินทรีย์ในบางส่วน ไม่มีผลร้ายแรงต่อระบบการผลิต

ข้อบกพร่องรุนแรง (Major Nonconformity) หมายถึง สิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดการปฏิบัติเกษตรอินทรีย์และส่งผลร้ายแรงต่อระบบการผลิต

ข้อสังเกต (Recommendation) หมายถึง สิ่งที่ไม่ถือเป็นข้อบกพร่อง แต่หากปล่อยไว้หรือละเลยอาจนำไปสู่ข้อบกพร่องได้

หนังสือสำคัญรับรองแปลงเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม หรือใบรับรอง (podd PGS Certificate) หมายถึง ใบรับรองที่เครือข่ายอปท.อาหารปลอดภัยดาวผ่องดีดี ออกให้แก่เกษตรกรที่ผ่านการตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์ PGS

ใบประกาศนียบัตรผู้ตรวจรับรอง (Training Certificate) หมายถึง ใบประกาศนียบัตรที่เครือข่ายอปท.อาหารปลอดภัยดาวผ่องดีดี ออกให้แก่ผู้ตรวจรับรองที่ผ่านการฝึกอบรมการเป็นผู้ตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์ PGS ของเครือข่ายอปท.อาหารปลอดภัยดาวผ่องดีดี

หลักการเกษตรอินทรีย์

หลักการเกษตรอินทรีย์ที่ยอมรับกันทั่วไปคือ หลักการที่กำหนดโดยสหพันธ์เกษตรอินทรีย์นานาชาติ (IFOAM Organics International) ประกอบด้วยหลักการ 4 ข้อสำคัญ คือ สุขภาพ, นิเวศวิทยา, ความเป็นธรรม, และการดูแลเอาใจใส่

1. มิติด้านสุขภาพ (Health)

เกษตรอินทรีย์ควรจะต้องส่งเสริมและสร้างความยั่งยืนให้กับสุขภาพอย่างเป็นองค์รวมของดิน พืช สัตว์ มนุษย์ และโลก สุขภาวะของสิ่งมีชีวิตแต่ละปัจเจกและของชุมชนเป็นหนึ่งเดียวกันกับสุขภาพของระบบนิเวศ การที่ผืนดินมีความอุดมสมบูรณ์จะทำให้พืชแข็งแรง มีสุขภาพที่ดี ส่งผลต่อสัตว์เลี้ยงและมนุษย์ที่อาศัยพืชเหล่านั้นเป็นอาหาร

บทบาทของเกษตรอินทรีย์ ไม่ว่าจะเป็นการผลิตในไร่นา การแปรรูป การกระจายผลผลิต หรือการบริโภค ต่างก็มีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างสุขภาพที่ดีของระบบนิเวศและสิ่งมีชีวิตทั้งปวง ตั้งแต่สิ่งมีชีวิตที่มีขนาดเล็กสุดในดินจนถึงตัวมนุษย์เราเอง เกษตรอินทรีย์จึงมุ่งที่จะผลิตอาหารที่มีคุณภาพสูง และมีคุณค่าทางโภชนาการ เพื่อสนับสนุนให้มนุษย์ได้มีสุขภาพที่ดีขึ้น ด้วยเหตุนี้เกษตรอินทรีย์จึงเลือกที่จะปฏิเสธการใช้ปุ๋ยเคมี สารเคมีกำจัดศัตรูพืช เวชภัณฑ์สัตว์ และสารปรุงแต่งอาหารที่อาจมีอันตรายต่อสุขภาพ

2. มิติด้านนิเวศวิทยา (Ecology)

เกษตรอินทรีย์ควรจะต้องตั้งอยู่บนรากฐานของระบบนิเวศวิทยาและวัฏจักรแห่งธรรมชาติ การผลิตการเกษตรจะต้องสอดคล้องกับวิถีแห่งธรรมชาติ และช่วยทำให้ระบบและวัฏจักรธรรมชาติเพิ่มพูนและยั่งยืนมากขึ้น

หลักการนี้ตั้งอยู่บนกระบวนทัศน์ที่มองเกษตรอินทรีย์ในฐานะองค์ประกอบหนึ่งของระบบนิเวศที่มีชีวิต ดังนั้นการผลิตการเกษตรจึงต้องพึ่งพาอาศัยกระบวนการทางนิเวศวิทยาและวงจรของธรรมชาติโดยการเรียนรู้และสร้างระบบนิเวศสำหรับให้เหมาะสมกับการผลิตแต่ละชนิด เช่น ในกรณีของการปลูกพืช เกษตรกรจะต้องปรับปรุงดินให้มีชีวิต หรือในการเลี้ยงสัตว์ เกษตรกรจะต้องใส่ใจกับระบบนิเวศโดยรวมของฟาร์ม หรือในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เกษตรกรต้องใส่ใจกับระบบนิเวศของบ่อเลี้ยง

3. มิติด้านความเป็นธรรม (Fairness)

เกษตรอินทรีย์ควรจะต้องตั้งอยู่บนความสัมพันธ์ที่มีความเป็นธรรมระหว่างสิ่งแวดล้อมโดยรวม และสิ่งมีชีวิต ความเป็นธรรมนี้รวมถึงความเท่าเทียม การเคารพ ความยุติธรรม และการมีส่วนร่วมในการปกป้องพิทักษ์โลกที่เราอาศัยอยู่ ทั้งในระหว่างมนุษย์ด้วยกันเอง และระหว่างมนุษย์กับสิ่งมีชีวิตอื่นๆ

ในหลักการด้านนี้ ความสัมพันธ์ของผู้คนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตและการจัดการผลผลิตเกษตร อินทรีย์ในทุกระดับควรมีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นธรรม ทั้งเกษตรกร คนงาน ผู้แปรรูป ผู้จัดจำหน่าย ผู้ค้า และผู้บริโภค ทุกผู้ควรได้รับโอกาสในการมีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมช่วยในการรักษาอธิปไตยทางอาหาร และช่วยแก้ไขปัญหาคาความยากจน เกษตรอินทรีย์ควรมีเป้าหมายในการผลิตอาหารและผลผลิตการเกษตรอื่นๆ ที่เพียงพอ และมีคุณภาพที่ดี ยังหมายรวมถึงการปฏิบัติต่อสัตว์เลี้ยงอย่างเหมาะสมโดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดสภาพการเลี้ยงให้สอดคล้องกับลักษณะและความต้องการทางธรรมชาติของสัตว์ รวมทั้งดูแลเอาใจใส่ความเป็นอยู่ของสัตว์อย่างเหมาะสม

4. มิติด้านการดูแลเอาใจใส่ (Care)

การบริหารจัดการเกษตรอินทรีย์ควรจะต้องดำเนินการอย่างระมัดระวังและ รับผิดชอบ เพื่อปกป้องสุขภาพและความเป็นอยู่ของผู้คนทั้งในปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งพิทักษ์ปกป้องสภาพแวดล้อมโดยรวมด้วย

ในหลักการนี้การดำเนินการอย่างระมัดระวังและรับผิดชอบต่อเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารจัดการ การพัฒนา และการคัดเลือกเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ในเกษตรอินทรีย์ ความรู้ทางวิทยาศาสตร์เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อสร้างหลักประกันความมั่นใจว่า เกษตรอินทรีย์นั้นปลอดภัยและเหมาะสมกับสิ่งแวดล้อม แต่อย่างไรก็ตาม ความรู้ทางวิทยาศาสตร์แต่เพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอ ประสพการณ์จากการปฏิบัติและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สะสมถ่ายทอดกันมากก็อาจมีบทบาทในการแก้ปัญหา ได้เช่นกัน เกษตรกรและผู้ประกอบการควรมีการประเมินความเสี่ยง และเตรียมการป้องกันจากนำเทคโนโลยีมาใช้ และควรปฏิเสธเทคโนโลยีที่มีความแปรปรวนมาก เช่น เทคโนโลยีพันธุวิศวกรรม การดัดสินใจเลือกเทคโนโลยี จะต้องพิจารณาถึงความจำเป็นและระบบคุณค่าของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะผู้ที่อาจได้รับผลกระทบ และจะต้องมีการปรึกษาหารืออย่างโปร่งใสและมีส่วนร่วม

ปัจจัยการผลิตที่อนุญาตให้ใช้ได้ในการผลิตอินทรีย์ อ้างอิงจากสำนักงาน มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (มกท.)

สัญลักษณ์และความหมาย

/	ให้ใช้ได้ หมายถึง ปัจจัยการผลิตที่อนุญาตให้ใช้ได้ตามข้อกำหนดของมาตรฐาน มกท.
!	ใช้อย่างระมัดระวัง หมายถึง ปัจจัยการผลิตที่อนุญาตให้ใช้ได้ แต่จะต้องใช้ตามข้อกำหนดอย่างเคร่งครัด และใช้อย่างระมัดระวัง

ส่วนที่ 1: ปัจจัยการผลิตที่ใช้เป็นปุ๋ยหรือสารปรับปรุงดิน

รายการวัสดุ	รายละเอียด/ ข้อกำหนด	
กระดูกป่น	กระดูกสัตว์หรือกระดูกปลาบดละเอียดให้ธาตุฟอสฟอรัสและธาตุไนโตรเจนแก่ดินที่ปลูก มีคุณสมบัติเป็นต่างเล็กน้อยควรใช้ในปริมาณที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงสมดุลของธาตุอาหารในดิน	!
กากน้ำตาล หรือโมลาส	ใช้ในการหมักทำปุ๋ยน้ำชีวภาพ เพื่อเป็นอาหารของจุลินทรีย์	/
กากเมล็ดพืช	กากที่เหลือจากการบีบน้ำมัน เช่น ถั่วลิสง ถั่วเหลือง เมล็ดสะเดา เมล็ดละหุ่ง ให้ธาตุไนโตรเจน ควรใช้ในสภาพที่ผ่านการหมักแล้ว ถ้าใช้ไม่ถูกต้องอาจทำให้พืชไหม้หรือเน่าตาย	!
แกลบ	ใช้เป็นวัสดุคลุมดิน ช่วยปรับปรุงดินเหนียวให้โปร่งขึ้น แต่ควรใช้ร่วมกับวัสดุอื่น เพราะมีธาตุอาหารน้อยมาก และเก็บความชื้นได้ไม่ดี ย่อยสลายช้า	!
กำมะถัน	--	!
เกลือยิปซัม (แมกนีเซียมซัลเฟต)	จะต้องมาจากแหล่งธรรมชาติ และไม่ผ่านกระบวนการทางเคมีหรือไม่มาจากกระบวนการสังเคราะห์	/
ขยะอินทรีย์วัตถุ	ผลผลิตและผลพลอยได้ที่มาจากพืชอนุญาตให้ใช้เป็นปุ๋ยและทำเป็นปุ๋ยหมักได้ เช่น กากเหลือจากการสกัดน้ำมัน, เปลือกโกโก้, แกลบ ผลพลอยได้ที่ได้จากสัตว์ ได้แก่ *เลือดแห้งผก *กีบเท้าสัตว์ผก *เขาสัตว์ผก *กระดูกผก หรือ กระดูกผกที่สกัดเจลาตินออกไปแล้ว *ปลาป่น *เนื้อสัตว์ป่น	/

รายการวัสดุ	รายละเอียด/ ข้อกำหนด	
ขยะอินทรีย์วัตถุ	*ขยสัต์วีปิกป่น และ 'chiquette' *ขยแกะ *ขยสัต์วีเลียงลูกด้วยนมป่น แต่ต้องไม่มีโครเมียม (VI) ป่นเปื้อนในระดับที่สามารถตรวจวัดได้ *เส้นผม *ผลผลิตจากนมสัต์วี *โปรตีนที่ได้จากการไฮโดรไลซิสแต่ห้ามใช้ที่สัมผัสโดยตรงกับส่วนของพืชที่นำมาบริโภค	/
ซีเถ้าไม้, ซีเถ้าแกลบ	ใช้เป็นวัสดุปรับปรุงความเป็นกรดของดิน เป็นแหล่งของธาตุฟอสฟอรัสและโพแทสเซียม ไม่ควรใช้กับต้นกล้าของพืช ห้ามใช้ซีเถ้าที่มาจากกาเผาปุ๋ยมูลสัตว์ เพราะทำให้สูญเสียอินทรีย์วัตถุและธาตุอาหาร	!
ซีเลื่อย	ไม่อนุญาตถ้ามาจากไม้ที่มีการใช้สารเคมีเพื่อรักษาเนื้อไม้ เมื่อผสมกับดินปลูกจะช่วยให้ดินโปร่งขึ้น และเก็บความชื้นแต่ย่อยสลายช้า ควรผ่านการหมักให้สลายตัวก่อนนำไปใช้	!
ซีใส่เดือน		/
แคลเซียมคลอไรด์	จากแหล่งธรรมชาติเท่านั้น ใช้เป็นแหล่งธาตุอาหารเสริมแก่พืช แต่ต้องใช้อย่างระมัดระวังเพราะมีปริมาณธาตุคลอไรด์สูงมาก อาจเป็นอันตรายต่อความสมดุลของแร่ธาตุในดิน	!
จุลินทรีย์	อนุญาตให้ใช้จุลินทรีย์ทุกชนิดกับปุ๋ยหมัก พืช เมล็ดพืช และดิน ยกเว้นจุลินทรีย์ที่ได้มาจากระบบการทางพันธุวิศวกรรม	/
โดโลไมท์ (แมกนีเซียมและแคลเซียมคาร์บอเนต)	● ต้องมาจากแหล่งธรรมชาติ ไม่ผ่านกระบวนการทางเคมี ใช้ปรับปรุงความเป็นกรดของดิน ● อาจใช้เพื่อเสริมธาตุแมกนีเซียมที่มีราคาถูกแก่พืช การใช้เกินความจำเป็นอาจเป็นอันตรายต่อพืช	/ !
ปุ๋ยจากมูลสัตว์	ซีเลื่อยและเศษวัสดุเหลือทิ้งจากมูลสัตว์นางฟ้า นางรม ฯลฯ ควรผ่านการหมักซ้ำอีกครั้งก่อนนำมาใช้	/
ปุ๋ยชีวภาพ	อินทรีย์วัตถุที่มีเชื้อจุลินทรีย์ช่วยดูดซับและช่วยย่อยสลายธาตุอาหารให้แก่พืช	/
ปุ๋ยธาตุอาหารรอง	เป็นสารสังเคราะห์ ได้แก่ คอปเปอร์ โคบอลต์ ซัลเฟต เซเลเนียม โบรอน แมงกานีส โมลิบดีนัม สังกะสี เหล็ก ไอโอดีน อนุญาตให้ใช้เมื่อจำเป็น เมื่อพืชขอ	!

รายการวัสดุ	รายละเอียด/ ข้อกำหนด	
	สดอาการขาดธาตุอาหารเท่านั้น แต่ไม่อนุญาตให้ใช้สารสังเคราะห์ที่อยู่ในรูปไนเตรตหรือคลอไรด์	
ปุ๋ยน้ำชีวภาพ	ได้จากการหมักเศษพืช เพื่อให้เกิดจุลินทรีย์โดยธรรมชาติ ใช้เป็นปุ๋ยฉีดพ่นหรือเติมลงดินเพื่อให้พืชแข็งแรง	/
ปุ๋ยคอกและผลพลอยได้จากปุ๋ยคอก	*มูลสัตว์จากฟาร์มเลี้ยงสัตว์ ที่เป็นส่วนผสมของสิ่งขับถ่ายจากสัตว์และอินทรีย์วัตถุจากพืช (ที่ใช้ปุ๋ยพื้นคอกสัตว์) *มูลสัตว์แห้งและมูลสัตว์ปึกแห้ง *สิ่งขับถ่ายจากสัตว์ รวมทั้งมูลสัตว์ปึก และมูลสัตว์จากฟาร์มที่ผ่านการหมัก *สิ่งขับถ่ายจากสัตว์ที่เป็นของเหลวต้องมีการหมัก และ/หรือ เจือจางในระดับที่เหมาะสม โดยห้ามใช้มูลสัตว์จากฟาร์มที่เลี้ยงแบบอุตสาหกรรม	!
ปุ๋ยพืชสด	เช่น โสน ปอเทือง พืชตระกูลถั่วต่างๆ	/
ปุ๋ยหมัก	การหมักปุ๋ยช่วยแก้ปัญหาวัชพืชที่ติดมากับมูลสัตว์ได้ อนุญาตให้ใช้เมื่อมีส่วนประกอบเป็นวัสดุตามที่ระบุอยู่ในภาคผนวกนี้ แต่ห้ามใช้ปุ๋ยหมักจากขยะเมือง	/
ปุ๋ยหมักจากกองเห็ดฟาง	อนุญาตให้ใช้ แม้ว่าฟางอาจมาจากนาข้าวที่ใช้สารเคมี แต่ในกองเห็ดฟางจะต้องไม่ใช้สารต้องห้ามในเกษตรอินทรีย์	/
ปูนมาร์ล, หินปูนบด (แคลเซียมคาร์บอเนต)	ใช้เพื่อปรับปรุงความเป็นกรดต่างของดิน และควรใช้ในรูปแบบที่บดละเอียดแล้วห้ามใช้ปูนเผา เป็นสารปรับปรุงดิน เนื่องจากออกฤทธิ์รุนแรง	/
พืชหมุนเวียน	ควรหมุนเวียนปลูกพืชต่างตระกูลกันเพราะระดับรากต่างกัน การหมุนเวียนของธาตุอาหารในดินจะสมบูรณ์ขึ้น การใช้ธาตุอาหารของพืชชนิดต่างๆจากน้อยไปมาก เป็นดังนี้ 1. พืชตระกูลถั่ว 2. พืชกินหัว 3. พืชกินใบ 4. พืชกินผล 5. ธัญพืช	/

รายการวัสดุ	รายละเอียด/ ข้อกำหนด	
ฟางข้าวและวัสดุคลุมดินจากธรรมชาติ	เช่น หญ้าแห้ง ใบไม้แห้ง เพื่อลดการระเหยน้ำจากหน้าดิน ลดความรุนแรงของน้ำฝน ลดการชะล้างหน้าดิน ควบคุมวัชพืช ปรับอุณหภูมิของดินให้เหมาะสม และให้ปุ๋ยแก่พืช อนุโลมให้ใช้ฟางที่มาจากนาเคมีได้	/
มูลค่างควา	เป็นแหล่งปุ๋ยฟอสเฟสที่สำคัญ มีคุณสมบัติเป็นด่างเล็กน้อย	!
สารละลายน้ำเงินแกมเขียว	เป็นแหล่งปุ๋ยไนโตรเจนธรรมชาติ เหมาะสำหรับนาข้าวน้ำขัง	/
สารเร่งปุ๋ยหมัก	จำพวกจุลินทรีย์ ยากเว้นจุลินทรีย์ที่ได้จากกระบวนการทางพันธุวิศวกรรม	/
เศษพืช, ผัก, วัสดุการเกษตร, สารสกัดจากการเกษตรชีวพลวัตร	ใช้ทำปุ๋ยหมักไม่ต้องเติมสารต้องห้าม	/
แหนแดง	มีธาตุไนโตรเจนสูง ย่อยสลายได้เร็ว 80% ของธาตุอาหารในแหนแดงจะปลดปล่อยออกมาหลังจากไถกลบได้ 2 เดือน (8 สัปดาห์)	/

ส่วนที่ 2: ผลผลิตภัณฑ์และวิธีการที่อนุญาตให้ใช้ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช/ โรคพืช/ วัชพืชและสารเร่งการเจริญเติบโต

รายการวัสดุ	รายละเอียด/ ข้อกำหนด	
กาวดักแมลง	ควรใช้วัสดุสีเหลืองเป็นวัสดุทาขาวเพราะสามารถดักแมลงได้มากกว่าสีอื่น (ดักแมลงได้มากกว่า 85%) แต่ต้องจัดการไม่ให้สัมผัสพืชที่ปลูกและปนเปื้อนสิ่งแวดล้อม ทั้งขณะที่ใช้อยู่ในแปลงและหลังจากเลิกใช้แล้ว	/
กำมะถัน	ให้ใช้ควบคุมโรคพืชที่เกิดจากเชื้อราได้ มีความเป็นกรดสูง จึงไม่ควรใช้ในช่วงที่อากาศร้อนจัดเพราะอาจทำให้ใบพืชไหม้	!
ไคติน	ต้องมาจากธรรมชาติ เช่น เปลือกสัตว์ทะเล เช่น เปลือกกุ้งและปู และต้องไม่มีส่วนผสมของสารต้องห้าม ใช้สำหรับควบคุมไส้เดือนฝอยศัตรูพืช	/
จุลินทรีย์	สำหรับ IFOAM โปรแกรมน อนุญาตให้ใช้จุลินทรีย์อะไรก็ได้ ยกเว้นจุลินทรีย์จากการดัดแปลงพันธุกรรม	/
จุลินทรีย์ หรือคอปเปอร์ซัลเฟต	ใช้แช่เมล็ดพืชก่อนปลูกเพื่อกำจัดเชื้อโรคที่ติดมากับเมล็ด โดยละลายจุลินทรีย์ 19 กรัม/น้ำ 18 ลิตร (ไม่ควรใช้ภาชนะที่เป็นโลหะ) ในกรณีเมล็ดข้าว แช่นาน 24 ชม. แล้วจึงล้าง(แช่)น้ำเปล่าก่อนนำไปปลูก	!
ผงฟู หรือโซเดียมไบคาร์บอเนต	ใช้อัตรา 5 กรัม/น้ำ 1 ลิตร สำหรับโรคราแป้ง อัตรา 10 กรัม/น้ำ 1 ลิตร สำหรับโรคราน้ำค้าง ใช้สบู่อ่อนผสมเป็นสารจับใบ เตรียมแล้วใช้ทันที ไม่ควรเก็บไว้นาน	!

รายการวัสดุ	รายละเอียด/ ข้อกำหนด	
ต่างทับทิมหรือโฟแทสเซียมเปอร์แมงกาเนต	สารป้องกันกำจัดเชื้อรา อนุญาตให้ใช้เฉพาะใน IFOAM โปรแกรม ไม่อนุญาตให้ใช้ในโปรแกรมสหภาพยุโรป	!
ดาวเรือง	ควรปลูกไว้ในไร่เพื่อเป็นที่ย่อยอาศัยของแมลงที่เป็นประโยชน์และช่วยป้องกันไล่เดือนฝอยศัตรูพืชในดิน	/
ตัวห้ำ, ตัวเบียน	เป็นการควบคุมโดยชีววิธี ใช้ปล่อยเพื่อกำจัดแมลงศัตรูพืช	!
น้ำมันหอมระเหย	จากพืช เช่น น้ำมันตะไคร้หอม น้ำมันสน ฯ ใช้เป็นสารกำจัดแมลง กำจัดไร โรคพืช และสารยับยั้งการงอก อนุญาตให้ใช้เฉพาะใน IFOAM โปรแกรม ไม่อนุญาตให้ใช้ในโปรแกรมสหภาพยุโรป	/
น้ำส้มสายชู	จากแหล่งธรรมชาติใช้ฉีดพ่นป้องกันกำจัดโรคและแมลง โดยเจือจางก่อน	/
พลาสติก	ใช้เมื่อจำเป็น เช่น ใช้ในการห่อไม้ผล ใช้ในการคลุมดินเมื่อปลูกสตรอเบอรี่ ฯลฯ	!
พืชคลุมดิน	ควรปลูกพืชตระกูลถั่ว เพื่อช่วยกำจัดวัชพืช ป้องกันการชะล้างหน้าดินและรักษาความชื้นของดิน	/
พืชหมุนเวียน	ช่วยลดการแพร่กระจายของศัตรูพืช	/
พืชไล่แมลง	เช่น ตะไคร้หอม	!
ยาสูบ	ให้ใช้อย่างระมัดระวัง อนุญาตให้ใช้เฉพาะใน IFOAM โปรแกรม ไม่อนุญาตให้ใช้ในโปรแกรมสหภาพยุโรป	!
โลตัส หรือหางไหล	ห้ามใช้บริเวณใกล้แหล่งน้ำ อนุญาตให้ใช้เฉพาะใน IFOAM โปรแกรม ไม่อนุญาตให้ใช้ในโปรแกรมสหภาพยุโรป	!
วัสดุคลุมดิน	ให้ใช้วัสดุคลุมดินจากธรรมชาติ เช่น หญ้าแห้ง ใบไม้แห้ง ฟางข้าว ปุ๋ยหมัก ควบคุมวัชพืช	/
สบู่โพแทสเซียมหรือสบู่อ่อน	ใช้ควบคุมศัตรูพืชจำพวกปากดูด เช่น ไร เพลี้ยอ่อน แต่อาจทำให้ใบพืชไหม้ ในภาวะที่อากาศร้อนจัด	!
สารจับใบ	ให้เลือกใช้น้ำสบู่อ่อน หรือลูกประคำดีควาย แทนสารจับใบสังเคราะห์	!
พีโรโมน	สารล่อ, สารที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศ, อนุญาตให้ใช้ได้เฉพาะในกับดักและอุปกรณ์กระจายกลิ่น	/
สารเร่งการเจริญเติบโต หรือ ฮอร์โมน	ใช้ได้เฉพาะที่เป็นสารจากธรรมชาติ เช่น น้ำมันมะพร้าว และไซโตไคนิน	/
สะเดา	ใช้ป้องกันกำจัดแมลงและหนอนศัตรูพืช	!

รายการวัสดุ	รายละเอียด/ ข้อกำหนด	
ไส้เดือนฝอย (ใช้กำจัดศัตรูพืช)	ใช้ควบคุมแมลงศัตรูในไม้ผล เช่น หนอนเปลือกงอกกลางลำต้น ชมพู เป็นต้น	/
เอทิลแอลกอฮอล์, เหล้าขาว	สารกำจัดแมลง อนุญาตให้ใช้เฉพาะใน IFOAM โปรแกรม ไม่อนุญาตให้ใช้ในโปรแกรมสหภาพยุโรป	/

ส่วนที่ 3: ผลิตภัณฑ์และวิธีการที่อนุญาตให้ใช้ในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูและสัตว์ในสถานที่แปรรูปและโรงเก็บ

รายการวัสดุ	รายละเอียด/ ข้อกำหนด	
กับดักหนู, แมลงสาบ	ดักโดยวิธีกล ผังซากให้มิดชิด	/
กับดักไฟล่อแมลง	ใช้ล่อแมลงไม่ให้มารบกวน	/
ซีเมนต์	ใช้ซีเมนต์แห้งคลุมเมล็ดพันธุ์ป้องกันแมลง	/
น้ำมันเครื่องที่ใช้แล้ว	ใช้ร่วมกับกับดักไฟล่อแมลง ดักแมลงที่มาเล่นไฟ ต้องจัดการไม่ให้ปนเปื้อนพื้นที่เพาะปลูก พืชที่ปลูกและผลผลิต อนุญาตให้ใช้เฉพาะใน IFOAM โปรแกรม ไม่อนุญาตให้ใช้ในโปรแกรมสหภาพยุโรป	!
น้ำมันพืช	ใช้เป็นสารป้องกันกำจัดแมลง, ไร, เชื้อรา และป้องกันการงอกในโปรแกรมสหภาพยุโรป อนุญาตให้ใช้เฉพาะน้ำมันจากพืชต่อไปนี้ *น้ำมันดอกทานตะวัน *น้ำมันจากเมล็ดคาโนลา *น้ำมันสเปียร์มินท์ *น้ำมันกานพลู *น้ำมันตะไคร้หอม *น้ำมันจากส้ม	/
แบล็กไลท์	ใช้ล่อแมลงกลางคืน ช่วงเวลาที่แมลงเริ่มออกหากิน เริ่มตะวันตกดินกระทั่งประมาณ 20.00 น.	/
สารล่อแมลง หรือฟีโรโมน	ใช้ร่วมกับกับดักล่อแมลงเพื่อดึงดูดแมลงบางชนิดเพื่อลดจำนวนประชากรแมลงให้ใช้ร่วมกับอุปกรณ์กับดักและอุปกรณ์กระจายกลิ่นเท่านั้น	/

ส่วนที่ 4: ผลิตภัณฑ์และวิธีการที่อนุญาตให้ใช้ในการทำความสะอาดและฆ่าเชื้อ

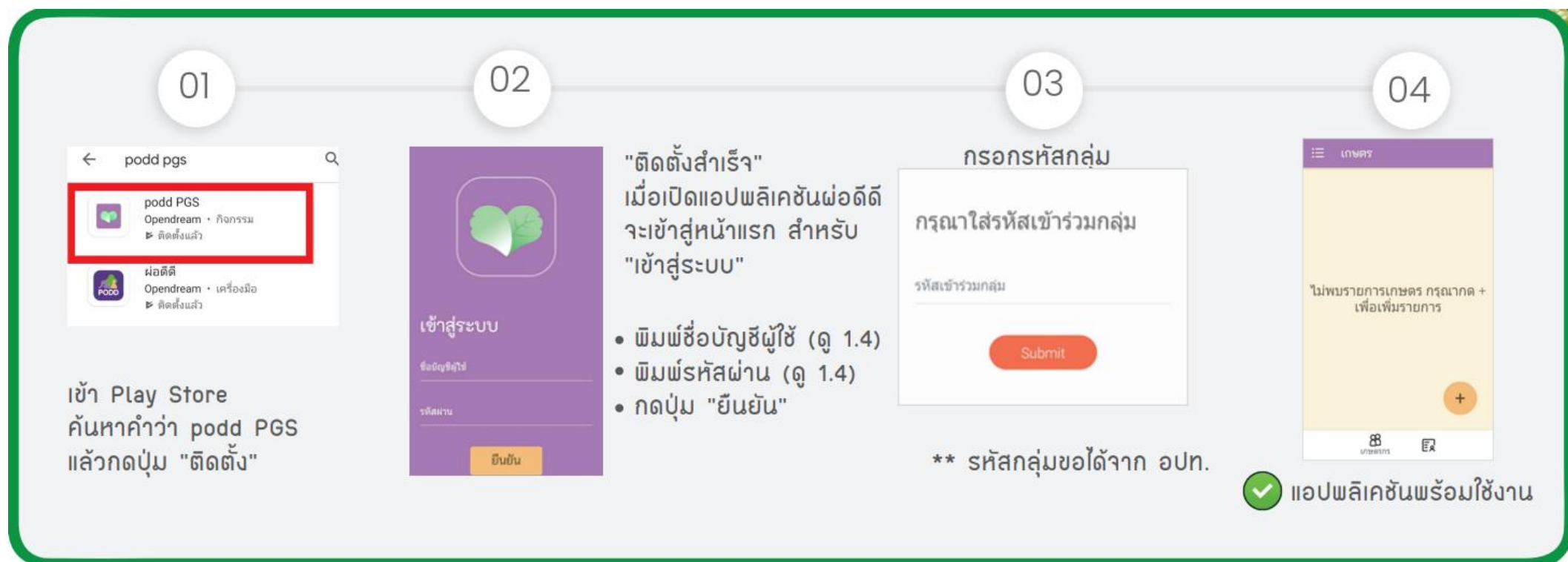
รายการวัสดุ	รายละเอียด/ ข้อกำหนด	
กรดซิตริก		/
กรดอะซีติก (น้ำส้มสายชู)	มาจากธรรมชาติ ใช้เป็นสารทำความสะอาด	/
คลอรีน	ใช้สำหรับฆ่าเชื้อโรคในอุปกรณ์ที่สัมผัสอาหาร กรณีที่ใช้ทำความสะอาดผลผลิตหรือวัตถุดิบในการแปรรูป ความเข้มข้นของคลอรีนอิสระจะต้องไม่เกิน 5 มิลลิกรัม./ลิตร (ppm.) ไม่อนุญาตให้ใช้กับผลิตภัณฑ์ที่ส่งออกไป EU	/
โซเดียมไฮดรอกไซด์ (โซดาไฟ)		/
โซเดียมไฮเปอร์คลอไรท์	เช่น น้ำยาฟอกขาว ใช้สำหรับฆ่าเชื้อโรคในอุปกรณ์ที่สัมผัสอาหารควรใช้ด้วยความระมัดระวัง กรณีที่ใช้ทำความสะอาดผลผลิตหรือวัตถุดิบในการแปรรูปความเข้มข้นของคลอรีนอิสระจะต้องไม่เกิน 5 มิลลิกรัม./ลิตร (ppm.)	/
น้ำยาล้างจาน	ให้ใช้ในการทำความสะอาดอุปกรณ์และสถานที่ ควรเลือกใช้สารชำระล้างที่ย่อยสลายทางชีวภาพได้ (bio-degradable) และมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย	/
สบู่โซเดียม (สบู่แข็ง/ สบู่ก้อน)		/
สบู่โปแตสเซียม (สบู่อ่อน)		/
แอลกอฮอล์เอทิล	ใช้สำหรับฆ่าเชื้อโรค	/

การใช้งานเครื่องมือดิจิทัล podd PGS เพื่อการตรวจรับรองแปลงเกษตรอินทรีย์พีจีเอส (PGS)

1. การลงทะเบียนเพื่อใช้เครื่องมือดิจิทัล podd PGS จะต้องมีการลงทะเบียนใน แอปพลิเคชัน ผ่อดีดีก่อน เพื่อให้ได้บัญชีผู้ใช้งานและรหัสผ่านในการใช้งาน เครื่องมือดิจิทัล podd PGS ต่อไป ในการลงทะเบียนสามารถรับรหัสพื้นที่ได้จาก อปท.

2. การเข้าใช้งานเครื่องมือดิจิทัล podd PGS ในการลงทะเบียนสามารถรับรหัสกลุ่มได้จาก อบท./กลุ่มตำบล

3. การเข้าใช้งานแดชบอร์ด podd PGS (นายกอปท. กำหนดสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูล)

3.1 เข้าสู่ระบบผ่านเว็บไซต์ <https://farmer.cmonehealth.org>

3.2 ลงทะเบียนเข้าสู่ระบบโดยใช้บัญชีผู้ใช้งานและรหัสของเจ้าหน้าที่อปท. หรือบุคคลอื่นที่ได้รับมอบหมายในการเข้าดูข้อมูลของเกษตรกรได้ (นายก อปท. มีหน้าที่จัดระบบชั้นความลับ)

PODD Good Farmer Info

farmer.cmonehealth.org/signin

พ่อดีดี เกษตรอินทรีย์

Login เพื่อเข้าสู่ระบบ

TEST

.....

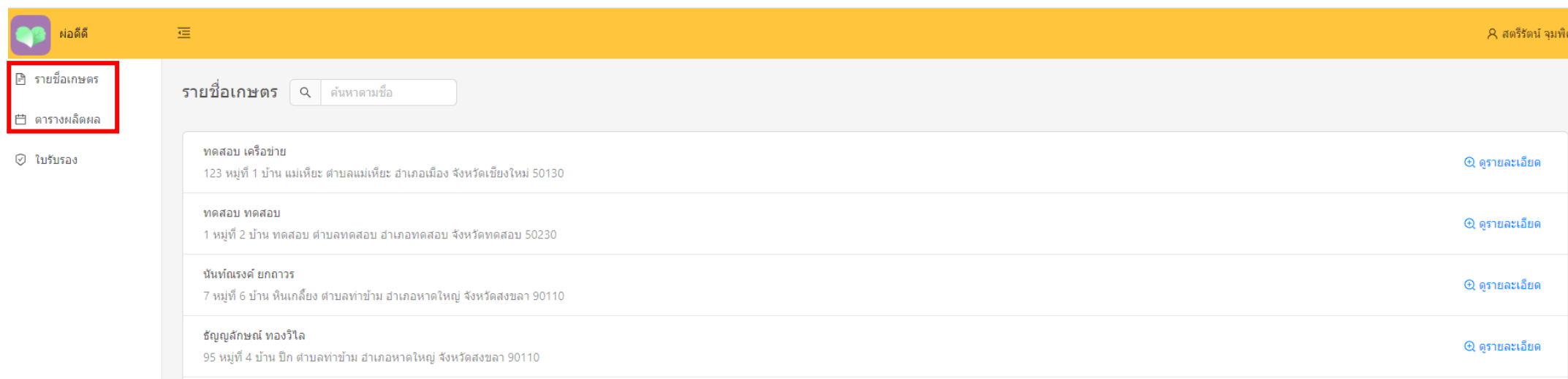
Login

3.3 การใช้งานเมนูหลัก : เมนูรายชื่อเกษตรกร สามารถดูรายละเอียดข้อมูลของแต่ละแปลงที่อยู่ในกลุ่มผ่านการกด “ดูรายละเอียด”

ประกอบด้วย - ข้อมูลส่วนตัวของเจ้าของแปลง

- ข้อมูลแปลงปลูก แสดงข้อมูลชนิดของพืชที่ปลูกและปัจจัยการผลิตที่ใช้ในแปลงนั้น

- ผลการตรวจรับรอง

พ่อดีดี

รายชื่อเกษตรกร

ค้นหาตามชื่อ

ทดสอบ เครือข่าย	ดูรายละเอียด
123 หมู่ที่ 1 บ้าน แม่เหียะ ตำบลแม่เหียะ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50130	
ทดสอบ ทดสอบ	ดูรายละเอียด
1 หมู่ที่ 2 บ้าน ทดสอบ ตำบลทดสอบ อำเภอทดสอบ จังหวัดทดสอบ 50230	
พื้นที่แรงค์ ยกถาวร	ดูรายละเอียด
7 หมู่ที่ 6 บ้าน หินเกลี้ยง ตำบลท่าข้าม อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110	
สัญญาสังคม ทองวไร	ดูรายละเอียด
95 หมู่ที่ 4 บ้าน ปีก ตำบลท่าข้าม อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110	

ใบรับรอง

ฟอสดีดี

☰

สตรีนัน จมูก

📄 รายชื่อเกษตรกร

📅 ตารางผลิตผล

🛡️ ใบรับรอง

รายชื่อเกษตรกร / ทดสอบ เครื่องข่าย

ทดสอบ เครือข่าย

ที่อยู่ : 123 หมู่ที่ 1 บ้าน แม่เหียะ ตำบลแม่เหียะ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50130
เบอร์โทรศัพท์ : 0628924655

บันทึกใบรับรอง

ข้อมูลเกษตรกรกร

แปลงปลูก

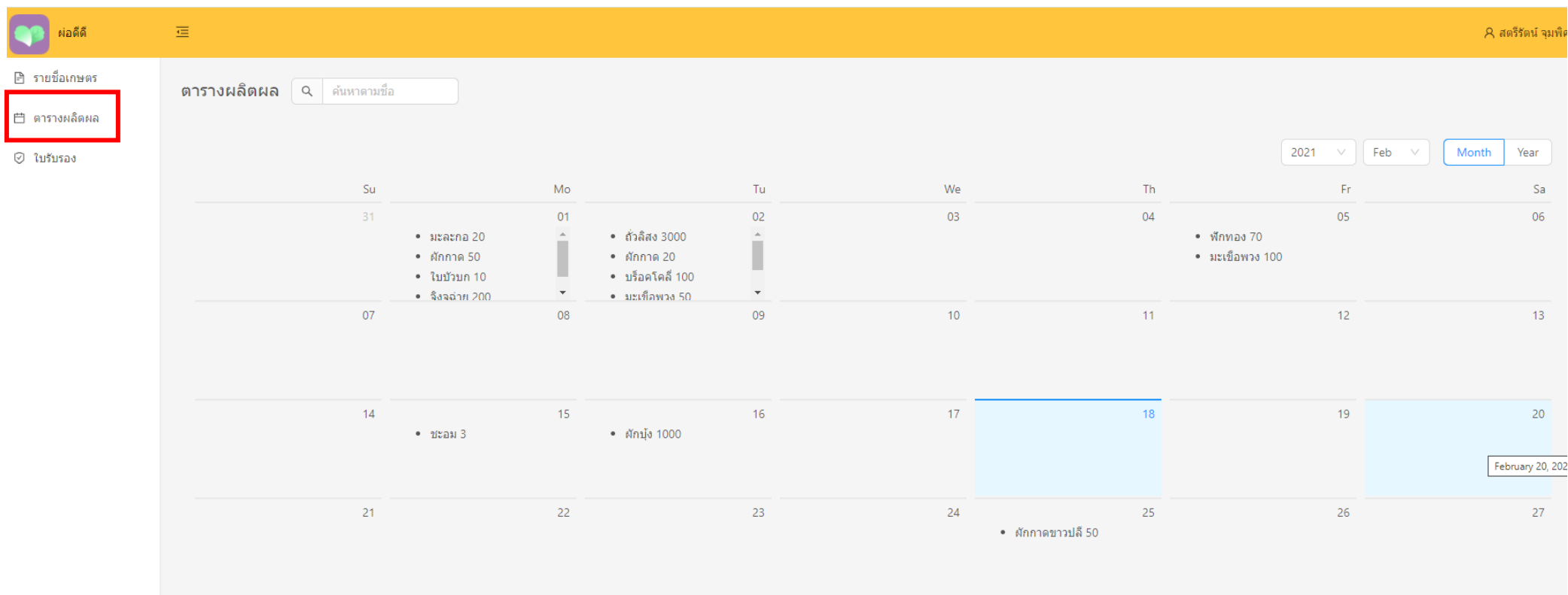
อัสริน

organic

ดูรายละเอียด

ฟาร์ม

3.4 การใช้งานเมนูหลัก : เมนูรายตารางแสดงผลผลิต ระบบสามารถประมวลผลได้ว่าในแต่ละเดือน มีวันใดบ้างที่เกษตรกรคาดว่าจะสามารถเก็บผลผลิต ทำให้กลุ่มสามารถประเมินได้ว่าจะมีผลผลิตชนิดใด จำนวนเท่าไร ในวันไหนที่จะออกสู่ตลาด

3.5 เมนูใบรับรอง

เกณฑ์การให้คะแนนสำหรับการตรวจรับรองในแต่ละข้อ

การตรวจรับรอง (ผู้ตรวจเป็นตัวแทนจากกลุ่มอื่น/ ในกลุ่ม) ทุกๆ 1 ปี หรือตามที่กำหนด

ข้อที่	หัวข้อหลัก	ข้อย่อย	คำถาม	ระดับความเสี่ยง				ตัวเลือก	คะแนน
				โอกาสที่จะเกิด	ผลกระทบ	ความเสี่ยง	Major/Minor		
1	เมล็ดพันธุ์และท่อนพันธุ์	1.1	ใช้เมล็ดพันธุ์หรือท่อนพันธุ์อินทรีย์และไม่คลุกยาเคมี					☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ ระบุ.... ถ้าตอบไม่ใช่ไม่ต้องตอบข้อ 1.2	5 0
		1.2	หากคลุกยาเคมี มีการล้างและกำจัดอย่างเหมาะสมหรือไม่	กลาง	สูง	ต่ำ	Major	☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่	0 -20
	การอนุรักษ์ดินและน้ำ	1.3	ไม่พบพื้นที่ที่เกิดการสูญเสียหรือทำลายหน้าดิน เช่น เป็นร่องที่เกิดจากการชะล้าง หรือเปลือยดิน	ต่ำ	สูง	สูง	Minor	☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่	5 -10
		1.4	มีการป้องกันการพังทลายของหน้าดิน เช่น ทำฝาย ทำคันกัน ปลูกพืชขวางแนวระดับ					☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่	5 0
		1.5	มีการปลูกพืชหมุนเวียน พืชระหว่างแถว พืชคลุมดิน					☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่	5 0
		1.6	ระบบนิเวศมีความสมดุลหรือไม่					☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่	5 0

ข้อที่	หัวข้อหลัก	ข้อย่อย	คำถาม	ระดับความเสี่ยง				ตัวเลือก	คะแนน
				โอกาสที่จะเกิด	ผลกระทบ	ความเสี่ยง	Major/Minor		
2	การจัดการธาตุอาหารในดินและการส่งเสริมความอุดมสมบูรณ์ของดิน	2.1	มีการใช้ ดังนี้ ได้ 5 คะแนนไม่ว่าจะเลือกตอบกี่ข้อ					○ ปุ๋ยพืชสด ○ พืชหมุนเวียน ○ พืชแซมระหว่างแถว ○ ปุ๋ยคอกในการดูแลของกลุ่ม ○ ปุ๋ยหมัก ○ ปั่นพุดิน ○ ใช้วัสดุเหลือจากพืชสัตว์ในฟาร์มทำปุ๋ย ○ ใช้จุลินทรีย์จากการหมักธรรมชาติ	5 5 5 5 5 5 5 5
		2.2	หากมีการนำมูลสัตว์มาทำเป็นปุ๋ย เกษตรกรทำตามมาตรฐานหรือไม่ เช่น ไม่มีมูลสัตว์ที่หมักไม่สมบูรณ์ หรือมีมูลสัตว์จากการเลี้ยงอุตสาหกรรม	สูง	ต่ำ	ต่ำ	Minor	○ ใช่ ○ ไม่ใช่	0 -10
		2.3	ใช้ปุ๋ยนอกการดูแลของกลุ่มมาก่อนหน้านี้หรือไม่ (ภายในระยะเวลา 1 เดือน)	ต่ำ	สูง	สูง	Minor	○ ใช่ ○ ไม่ใช่	-10 0
ถ้าตอบไม่ใช่ไม่ต้องตอบข้อ 2.4									

ข้อที่	หัวข้อหลัก	ข้อย่อย	คำถาม	ระดับความเสี่ยง				ตัวเลือก	คะแนน
				โอกาสที่จะเกิด	ผลกระทบ	ความเสี่ยง	Major/Minor		
		2.4	หากเคยใช้ เป็นปุ๋ยที่ผ่านการตรวจสอบส่วนผสม และที่ประชุมกลุ่มอนุญาตให้ใช้แล้วหรือไม่					☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่	10 0
		2.5	ชนิดปุ๋ยและรายละเอียดการใช้					ชนิดของปุ๋ยและรายละเอียดการใช้ free text -ชนิดพืชที่ใช้ -ปริมาณปุ๋ย (กิโลกรัม/ แปลง) -จำนวนแปลง (ไร่) -แหล่งที่มา -อนุญาตให้ใช้ในระบบอินทรีย์ • ใช่ • ไม่ใช่	
3	การจัดการศัตรูพืชและโรคพืช	3.1	พบโรคหรือแมลงที่เป็นปัญหาในการเพาะปลูกหรือไม่					☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่	
		3.2	ใช้วิธีใดในการป้องกันโรคและแมลงศัตรูพืช					☐ ปุ๋ยพืชหมุนเวียน ☐ ปุ๋ยพืชแซมระหว่างแถว ☐ ทุ้งระยะไถพรวน ☐ ใช้พันธุ์พืชที่ทนทาน	

ข้อที่	หัวข้อหลัก	ข้อย่อย	คำถาม	ระดับความเสี่ยง				ตัวเลือก	คะแนน
				โอกาสที่จะเกิด	ผลกระทบ	ความเสี่ยง	Major/Minor		
								○ ใช้กลิ่นไล่แมลง ○ ใช้พืชเป็นเหยื่อล่อ ○ ใช้แสงไฟล่อ ○ วิธีอื่นๆ ระบุ...	
		3.3	ใช้วิธีใดในการแก้ปัญหาโรคและแมลงศัตรูพืชที่เกิดขึ้นก่อนหน้านี้					free text -ชื่อสาร/ สมุนไพรที่ใช้ -ชนิดพืชที่มีปัญหา -ปริมาณต่อแปลง -ความถี่ที่ใช้ -แหล่งที่มา	
4	วิธีปฏิบัติในฟาร์มและแนวกันชน เพื่อป้องกันการปนเปื้อนในกระบวนการผลิต	4.1	มีความเสี่ยงจากการใช้สารเคมีหรือพืชตัดแต่งพันธุกรรมของเพื่อนบ้าน	กลาง	สูง	สูง	Major	○ ใช่ ○ ไม่ใช่ ถ้าตอบไม่ใช่ไม่ต้องตอบข้อ 4.2	-20 0
		4.2	หากมีความเสี่ยงแนวกันชนป้องกันได้เพียงพอหรือไม่					○ เพียงพอ ○ ไม่เพียงพอ ระบุ...	20 0
		4.3	แนวกันชนเป็นพืชต่างชนิดกับพืชในแปลงใช้หรือไม่	ต่ำ	สูง	สูง	Major	○ ใช่ ○ ไม่ใช่	0 -20

ข้อที่	หัวข้อหลัก	ข้อย่อย	คำถาม	ระดับความเสี่ยง				ตัวเลือก	คะแนน
				โอกาสที่จะเกิด	ผลกระทบ	ความเสี่ยง	Major/Minor		
		4.4	มีการแยกผลผลิต การเก็บรักษา และจำหน่ายพืชกันชน แยกจากพืชอินทรีย์หรือไม่					☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่	5 0
		4.5	อธิบายให้ลูกจ้างทราบเรื่องสารที่อนุญาต/ ไม่อนุญาตให้ใช้ในการผลิต <i>สอบถามความเข้าใจของลูกจ้าง</i>					☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ ☐ ไม่มีลูกจ้าง	0 -5 0
		4.6	จากการสังเกตเครื่องมือที่ใช้ มีการปะปนกับการผลิตปกติหรือไม่ เช่น การล้างเครื่องมือ หรือภาชนะบรรจุ					☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่	0 5
		4.7	มีการปลูกพืชในแปลงอินทรีย์และแปลงเคมีชนิดเดียวกันหรือไม่ (พืชคู่ขนาน)	กลาง	สูง	สูง	Major	☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่	-20 0
5	การจัดการผลผลิต	5.1	ใช้บรรจุภัณฑ์ที่สะอาด ปราศจากสารเคมีปนเปื้อนหรือเป็นไปตามมาตรฐานกลุ่มหรือไม่	กลาง	สูง	สูง	Major	☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่	5 -20
		5.2	มีการบันทึกวันเก็บเกี่ยว ชื่อพันธุ์ ปริมาณผลผลิต และการจำหน่ายหรือไม่					☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่	5 0
		5.3	สถานที่จัดการผลผลิต สะอาดปราศจากแมลง นก หนู เชื้อรา โดยไม่พบการใช้สารเคมีจำกัดโรคแมลงและศัตรูพืชในโรงเก็บ	กลาง	สูง	สูง	Major	☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่	5 -20
6	การขนส่งจากเกษตรกรสู่สหกรณ์	6.1	ยานพาหนะที่ใช้ในการขนส่งมีสิ่งปกคลุมตลอดการขนส่งหรือไม่					☐ มี ☐ ไม่มี	5 -5

ข้อที่	หัวข้อหลัก	ข้อ ย่อย	คำถาม	ระดับความเสี่ยง				ตัวเลือก	คะแนน
				โอกาส ที่จะ เกิด	ผล กระทบ	ความ เสี่ยง	Major/ Minor		
		6.2	ใช้กระสอบปุ๋ยที่เคยบรรจุยาฆ่าแมลงหรือสารเคมี บรรจุ ผลผลิตหรือไม่	กลาง	สูง	สูง	Major	☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่	-20 5
		6.3	ใช้น้ำยาล้างจานหรือสารเคมีอื่นๆผสมน้ำล้างผลผลิตหรือไม่					☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่	-5 5
		6.4	ใช้อุปกรณ์ล้างผลผลิตปนกับการล้างทำความสะอาดอย่างอื่น หรือไม่					☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่	-5 5
		6.5	ทำความสะอาดเครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับการขนส่งทุกครั้ง ก่อนและหลังการขนส่งหรือไม่					☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่	5 0
7	การบรรจุและการเก็บรักษา	7.1	ผู้ปฏิบัติงานสวมเสื้อผ้าที่สะอาด สวมเสื้อคลุมทับตลอดการ ปฏิบัติงานหรือไม่					☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ ☐ ไม่มีข้อมูล	5 0 0
		7.2	ผู้ปฏิบัติงานล้างมือทุกครั้งก่อนและหลังการปฏิบัติงาน					☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ ☐ ไม่มีข้อมูล	5 -5 0
		7.3	ผู้ปฏิบัติงานสวมถุงมือ ดูแลสุขอนามัยของมือและเล็บให้ สะอาดอยู่เสมอหรือไม่					☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ ☐ ไม่มีข้อมูล	5 -5 0

ข้อที่	หัวข้อหลัก	ข้อ ย่อย	คำถาม	ระดับความเสี่ยง				ตัวเลือก	คะแนน
				โอกาส ที่จะ เกิด	ผล กระทบ	ความ เสี่ยง	Major/ Minor		
		7.4	พื้นที่ปฏิบัติงานมีอุปกรณ์ป้องกันสัตว์และแมลงอยู่ในสภาพสมบูรณ์หรือไม่					☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ ☐ ไม่มีข้อมูล	5 -5 0
		7.5	ภาชนะรองรับขยะมูลฝอยมีฝาปิดและอยู่ในสภาพสมบูรณ์หรือไม่					☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ ☐ ไม่มีข้อมูล	5 -5 0
		7.6	บริเวณล้างทำความสะอาดมีทางระบายน้ำทิ้งและสิ่งปฏิกูลที่เหมาะสมหรือไม่ ไม่มีสิ่งสกปรกหรือเศษปฏิกูลตกค้างในทางระบายน้ำทิ้งและอุปกรณ์ล้างทำความสะอาด					☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ ☐ ไม่มีข้อมูล	5 -5 0
		7.7	พื้นที่ปฏิบัติงานทำความสะอาดทุกวันหลังปฏิบัติงานหรือไม่					☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ ☐ ไม่มีข้อมูล	5 -5 0
		7.8	ทำความสะอาดโต๊ะสำหรับการบรรจุ ก่อนและหลังการปฏิบัติงานหรือไม่					☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ ☐ ไม่มีข้อมูล	5 -5 0
		7.9	อุปกรณ์สำหรับตัดแต่ง บรรจุผลผลิต ใช้ร่วมกับการปฏิบัติงานอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการบรรจุหรือไม่					☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่	5 -5

ข้อที่	หัวข้อหลัก	ข้อ ย่อย	คำถาม	ระดับความเสี่ยง				ตัวเลือก	คะแนน
				โอกาส ที่จะ เกิด	ผล กระทบ	ความ เสี่ยง	Major/ Minor		
								○ ไม่มีข้อมูล	0
		7.10	ตรวจสอบอุณหภูมิห้องแช่เย็นสม่ำเสมอหรือไม่ ทุกๆสัปดาห์ หรือ ทุก 3-6 ชั่วโมงเมื่อมีการใช้งาน	กลาง	สูง	สูง	Major	○ ใช่ ○ ไม่ใช่ ○ ไม่มีข้อมูล	5 -20 0
8	รถขนส่ง	8.1	ทำความสะอาดรถขนส่งภายในตู้แช่ ก่อนและหลังการขนส่ง สินค้าหรือไม่	กลาง	สูง	สูง	Major	○ ใช่ ○ ไม่ใช่ ○ ไม่มีข้อมูล	5 -20 0
		8.2	ตรวจเช็คสภาพรถ อุณหภูมิ ความชื้น ภายในห้องแช่เย็นก่อน การขนส่งหรือไม่	กลาง	สูง	สูง	Major	○ ใช่ ○ ไม่ใช่ ○ ไม่มีข้อมูล	5 -20 0
9	กิจกรรมอื่นๆที่ส่งเสริมการทำ เกษตรอินทรีย์	9.1	เคยทำการตรวจไขว้ภายในกลุ่มเกษตรกรหรือไม่ (ถ่ายรูปแบบการตรวจไขว้ภายในกลุ่มเกษตรกร > 1 รูป ที่ทำเป็น ประจำทุกๆ 2 -3 เดือน)	ถ่ายรูปแบบการตรวจไขว้ภายในกลุ่มเกษตรกร ที่ ทำเป็นประจำทุกๆ 2 เดือน				○ เคย ○ ไม่เคย	5 0
10	สรุปผลการตรวจประเมิน		หมายเหตุ	free text				คำที่ควรใส่	
			ผลการตรวจ	ไม่ผ่าน - free text ระบุหลักฐาน และสถานที่พบที่ทำให้ไม่ผ่าน การรับรอง				คำที่ควรใส่	
				ผ่านแต่ต้องแก้ไข - free text				คำที่ควรใส่	

ข้อที่	หัวข้อหลัก	ข้อ ย่อย	คำถาม	ระดับความเสี่ยง				ตัวเลือก	คะแนน
				โอกาส ที่จะ เกิด	ผล กระทบ	ความ เสี่ยง	Major/ Minor		
				รายการแก้ไข ที่ต้องแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด และต้องรายงานให้ผู้ตรวจทราบ					
				ผ่าน - free text ข้อเสนอแนะ				คำที่ควรใส่	
			ข้อเสนอแนะ	free text					
			ลายเซ็นเกษตรกร	เพิ่ม ช่องให้พิมพ์ชื่อเกษตรกร					
			คณะผู้ตรวจ	ชื่อ ลายเซ็นผู้ตรวจ					

เกณฑ์การคิดคะแนนตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์ ฯ ด้วย podd PGS

เกณฑ์การรับรอง จะอ้างอิงจากคะแนนทั้งหมด 3 ส่วน คือ 1.คะแนนมีค่าเป็นบวก ได้จากการปฏิบัติที่ดีพื้นฐาน และคะแนนมีค่าเป็นลบ จาก 2.ข้อบกพร่องความเสี่ยงต่ำ(Minor) และจาก 3. ข้อบกพร่องความเสี่ยงสูง (Major) (ดูเอกสารเกณฑ์การให้คะแนนสำหรับการตรวจรับรองฯ) ซึ่งดูคะแนนได้จากหน้าจอหรือแดชบอร์ด ผลการพิจารณาจะเป็นไปได้ 3 ทาง ตามเงื่อนไขดังนี้

1. พิจารณาผ่านการรับรอง

- 1.1. คะแนนผลค่าบวก มากกว่าหรือเท่ากับ 75 คะแนน และ คะแนนสัมบูรณ์ผลค่าลบความเสี่ยงต่ำ (Minor) และความเสี่ยงสูง (Major) เท่ากับ 0

2. พิจารณาผ่านการรับรอง แบบมีเงื่อนไข

- 2.1. คะแนนผลค่าบวก มากกว่าหรือเท่ากับ 75, คะแนนสัมบูรณ์ผลค่าลบความเสี่ยงต่ำ (Minor) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20, และ คะแนนสัมบูรณ์ความเสี่ยงสูง(Major) เท่ากับ 0

3. พิจารณาไม่ผ่านการรับรอง

- 3.1. คะแนนผลค่าบวก น้อยกว่า 75
- 3.2. คะแนนผลค่าบวก มากกว่าหรือเท่ากับ 75, และ คะแนนสัมบูรณ์ผลค่าลบความเสี่ยงต่ำ (Minor) มากกว่า 20
- 3.3. คะแนนผลค่าบวก มากกว่าหรือเท่ากับ 75, และ คะแนนสัมบูรณ์ผลค่าลบความเสี่ยงสูง (Major) มากกว่าหรือเท่ากับ 20

แบบฟอร์มขอตรวจรับรอง เครือข่ายอปท.อาหารปลอดภัยดาวผ่องดี

วันที่.....

ผู้ยื่นคำขอ สังกัดกลุ่ม.....

ที่อยู่..... โทร

มีความประสงค์ ☐ ตรวจรับรองแรกเข้า

☐ ตรวจประจำปี

☐ ตรวจต่ออายุ ใบรับรองเดิมหมดอายุ วันที่

ลงชื่อ ผู้ยื่นคำขอ

(.....)

ลงชื่อ ผู้รับคำขอ

(.....)

บรรณานุกรม

- กรีนเนท. (2562). หลักการเกษตรอินทรีย์. ออนไลน์: <https://www.greenet.or.th> สืบค้นวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2564
- กรีนเนท. (2562). เครื่องมือและกลไกในการยอมรับความทัดเทียมกันของมาตรฐาน. ออนไลน์: <https://www.greenet.or.th> สืบค้นวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2564
- กรีนเนท. จาก ITF ถึง GOMA : เครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศด้านมาตรฐานและการตรวจสอบรับรองเกษตรอินทรีย์. ออนไลน์: <https://www.greenet.or.th> สืบค้นวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2564
- กรมปศุสัตว์. (2558). คู่มือการตรวจประเมินและการออกใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีด้านปศุสัตว์สำหรับเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์. กรมปศุสัตว์. กรุงเทพฯ.
- เครือข่ายเกษตรกรรมยั่งยืนแม่ทา. (2560). ระเบียบข้อบังคับเครือข่ายเกษตรกรรมยั่งยืนแม่ทา. เชียงใหม่
- มูลนิธิเกษตรอินทรีย์ไทย. (2560). คู่มือ การรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (พี จี เอส). กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน. กรุงเทพฯ.
- สมาคมมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ภาคเหนือ. (2550). คู่มือคุณภาพ Quality Manual (QM). คณะกรรมการบริหาร. เชียงใหม่.
- สำนักงานมาตรฐานเกษตรอินทรีย์(มกท.). (2560). มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ มกท. ACT Organic Standards 2016 ฉบับปรับปรุง: กุมภาพันธ์ 2560. นนทบุรี. ออนไลน์: <http://actorganic-cert.or.th> สืบค้นวันที่ 20 มกราคม 2564